

Detta dokument är endast avsett som dokumentationshjälpmedel och institutionerna ansvarar inte för innehållet

► **B** **EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV 2002/21/EG**
 av den 7 mars 2002
om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster
(ramdirektiv)
 (EGT L 108, 24.4.2002, s. 33)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
► <u>M1</u>	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 717/2007 av den 27 juni 2007	L 171	32	29.6.2007
► <u>M2</u>	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 544/2009 av den 18 juni 2009	L 167	12	29.6.2009
► <u>M3</u>	Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/140/EG av den 25 november 2009	L 337	37	18.12.2009

Rättad genom:

- **C1** Rättelse, EUT L 241, 10.9.2013, s. 8 (2009/140/EG)

**EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS DIREKTIV
2002/21/EG**

av den 7 mars 2002

**om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät
och kommunikationstjänster (ramdirektiv)**

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 95 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag ⁽¹⁾,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande ⁽²⁾,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽³⁾, och

av följande skäl:

- (1) Det nuvarande regelverket för telekommunikation har varit framgångsrikt när det gäller att skapa förutsättningar för effektiv konkurrens inom telekommunikationssektorn under övergången från monopol till fri konkurrens.
- (2) Den 10 november 1999 lade kommissionen fram ett meddelande till Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén med titeln ”Mot ett nytt regelverk för infrastruktur för elektronisk kommunikation och tillhörande tjänster, 1999 års kommunikationsöversyn”. Meddelandet innehöll kommissionens översyn av det befintliga regelverket för telekommunikation, i enlighet med kommissionens skyldighet enligt artikel 8 i rådets direktiv 90/387/EEG av den 28 juni 1990 om upprättandet av den inre marknaden för teletjänster genom att tillhandahålla öppna nät ⁽⁴⁾. Det innehöll vidare en rad politiska förslag till ett nytt regelverk för infrastruktur för elektronisk kommunikation och tillhörande tjänster, för offentligt samråd.
- (3) Den 26 april 2000 lade kommissionen fram ett meddelande för Europaparlamentet, rådet, Ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén om resultaten av det offentliga samrådet om 1999 års kommunikationsöversyn och riktlinjer för det nya regelverket. Meddelandet innehöll en sammanfattning av det offentliga samrådet och angav vissa huvudinriktningar för utarbetandet av ett nytt regelverk för infrastrukturen för elektronisk kommunikation och tillhörande tjänster.

⁽¹⁾ EGT C 365 E, 19.12.2000, s. 198 och EGT C 270 E, 25.9.2001, s. 199.

⁽²⁾ EGT C 123, 25.4.2001, s. 56.

⁽³⁾ Europaparlamentets yttrande av den 1 mars 2001 (EGT C 277, 1.10.2001, s. 91), rådets gemensamma ståndpunkt av den 17 september 2001 (EGT C 337, 30.11.2001, s. 34) och Europaparlamentets beslut av den 12 december 2001 (ännu ej offentliggjort i EGT). Rådets beslut av den 14 februari 2002.

⁽⁴⁾ EGT L 192, 24.7.1990, s. 1. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 97/51/EG (EGT L 295, 29.10.1997, s. 23).

▼B

- (4) Europeiska rådet i Lissabon den 23-24 mars 2000 betonade de möjligheter till ökad tillväxt, konkurrenskraft och nya arbetstillfällen som övergången till en digital, kunskapsbaserad ekonomi erbjuder. I synnerhet betonades betydelsen av att Europas företag och medborgare har tillgång till en kommunikationsinfrastruktur av världsklass till en låg kostnad och ett brett utbud av tjänster.
- (5) Till följd av att sektorerna för telekommunikation, media och informationsteknik konvergerar bör alla överföringsnät och överföringstjänster omfattas av ett enda regelverk. Detta regelverk består av det föreliggande direktivet samt fyra särdirektiv: Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/20/EG av den 7 mars 2002 om auktorisation för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (auktorisationsdirektiv)⁽¹⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/19/EG av den 7 mars 2002 om tillträde till och samtrafik mellan elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter (tillträdesdirektiv)⁽²⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/22/EG av den 7 mars 2002 om samhällsomfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster (direktiv om samhällsomfattande tjänster)⁽³⁾, Europaparlamentets och rådets direktiv 97/66/EG av den 15 december 1997 om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet inom telekommunikationsområdet⁽⁴⁾ (nedan kallade "särdirektiven"). Det är nödvändigt att särskilja regleringen av överföringen från regleringen av innehållet. Innehållet i tjänster som tillhandahålls via elektroniska kommunikationsnät med hjälp av elektroniska kommunikationstjänster, till exempel sändningsinnehåll, finansiella tjänster och vissa tjänster som hör till informationssamhället, omfattas därför inte av detta regelverk och påverkar därför inte åtgärder som vidtas på gemenskapsnivå eller nationell nivå vad avser sådana tjänster, i enlighet med gemenskapslagstiftningen, för att främja kulturell eller språklig mångfald och för att säkerställa att mediemångfalden bevaras. Innehållet i tv-program omfattas av rådets direktiv 89/552/EEG av den 3 oktober 1989 om samordning av vissa bestämmelser som fastställts i medlemsstaternas lagar och andra författningar om utförandet av sändningsverksamhet för television⁽⁵⁾. Att det görs åtskillnad mellan reglering av överföring och reglering av innehåll hindrar inte att man tar hänsyn till sambanden mellan dem, särskilt för att garantera mediemångfald, kulturell mångfald och konsumentskydd.
- (6) Regleringen av den audiovisuella politiken och innehållet genomförs för att nå mål som avser allmänintresset, som yttrandefrihet, mediemångfald, opartiskhet, kulturell och språklig mångfald, social delaktighet, konsumentskydd och skydd av minderåriga. I

⁽¹⁾ Se s. 21 i detta nummer av EGT.

⁽²⁾ Se s. 7 i detta nummer av EGT.

⁽³⁾ Se s. 51 i detta nummer av EGT.

⁽⁴⁾ EGT L 24, 30.1.1998, s. 1.

⁽⁵⁾ EGT L 298, 17.10.1989, s. 23. Direktivet ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 97/36/EG (EGT L 202, 30.7.1997, s. 60).

▼B

kommissionens meddelande ”Principer och riktlinjer för gemenskapens audiovisuella politik i den digitala eran” och rådets slutsatser av den 6 juni 2000, i vilka detta meddelande välkomnas, fastställdes de nyckelåtgärder som gemenskapen skall vidta för att genomföra den audiovisuella politiken.

- (7) Bestämmelserna i detta direktiv och i särdirektiven åsidosätter inte varje medlemsstats möjlighet att vidta nödvändiga åtgärder för att skydda sina väsentliga säkerhetsintressen, skydda allmän ordning och säkerhet samt tillåta utredning, upptäckt och lagföring av brott, inklusive möjligheten för de nationella regleringsmyndigheterna att fastställa särskilda och proportionella skyldigheter för tillhandahållare av elektroniska kommunikationstjänster.
- (8) Detta direktiv omfattar inte utrustning som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 1999/5/EG av den 9 mars 1999 om radioutrustning och teleterminalutrustning och om ömsesidigt erkännande av utrustningens överensstämmelse ⁽¹⁾, men omfattar däremot konsumentutrustning som används för digital-tv. Det är viktigt för regleringsmyndigheterna att uppmuntra nätoperatörer och tillverkare av terminalutrustning till samarbete för att underlätta för användare med funktionshinder att få tillgång till elektroniska kommunikationstjänster.
- (9) Informationssamhällets tjänster omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (”Direktiv om elektronisk handel”) ⁽²⁾.
- (10) Definitionen av ”informationssamhällets tjänster” i artikel 1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/34/EG av den 22 juni 1998 om ett informationsförfarande beträffande tekniska standarder och föreskrifter och beträffande föreskrifter för informationssamhällets tjänster ⁽³⁾ omfattar en lång rad av ekonomiska verksamheter som bedrivs on-line. Flertalet av dessa verksamheter omfattas inte av det här direktivets räckvidd, eftersom de inte helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät. Taltelefoni och överföring av elektronisk post omfattas av det här direktivet. Samma företag, exempelvis en tillhandahållare av Internettjänster, kan erbjuda både elektroniska kommunikationstjänster, till exempel tillgång till Internet, och tjänster som inte omfattas av det här direktivet, till exempel tillhandahållande av innehåll på nätet.
- (11) I enlighet med principen om åtskillnad mellan myndighetsutövande och operationell verksamhet bör medlemsstaterna i syfte att säkerställa opartiskhet i beslutsfattandet garantera den nationella regleringsmyndighetens oberoende. Detta krav på oberoende påverkar inte medlemsstaternas institutionella självbestämmanderätt och konstitutionella skyldigheter eller principen om neutralitet

⁽¹⁾ EGT L 91, 7.4.1999, s. 10.

⁽²⁾ EGT L 178, 17.7.2000, s. 1.

⁽³⁾ EGT L 204, 21.7.1998, s. 37. Direktivet ändrat genom direktiv 98/48/EG (EGT L 217, 5.8.1998, s. 18).

▼B

när det gäller medlemsstaternas egendomsordning i enlighet med artikel 295 i fördraget. De nationella regleringsmyndigheterna bör ha de resurser i fråga om personal, sakkunskap och ekonomiska medel som krävs för att de skall kunna fullgöra sina uppgifter.

- (12) Varje part som berörs av ett beslut som fattats av en nationell regleringsmyndighet bör ha rätt att överklaga beslutet till en instans som är oberoende av de berörda parterna. Denna instans kan vara en domstol. Dessutom bör varje företag, som anser att dess begäran om tilldelning av rättigheter för att installera faciliteter inte har behandlats i enlighet med principerna i detta direktiv, ha rätt att överklaga sådana beslut. Detta överklagandeförfarande påverkar inte fördelningen av behörighet inom nationella rättssystem och juridiska eller fysiska personers rättigheter enligt nationell lagstiftning.
- (13) Nationella regleringsmyndigheter behöver samla in information från marknadsaktörer för att kunna fullgöra sina uppgifter på ett ändamålsenligt sätt. Sådan information kan också behöva inhämtas för kommissionens räkning, så att kommissionen kan fullgöra sina skyldigheter enligt gemenskapens lagstiftning. En begäran om information bör stå i proportion till syftet och får inte vara orimligt betungande för företagen. Information som inhämtas av nationella regleringsmyndigheter bör vara tillgänglig för allmänheten, utom i de fall då informationen är konfidentiell i enlighet med nationella bestämmelser om allmänhetens tillgång till information och är föremål för gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning om affärshemligheter.
- (14) Information som den nationella regleringsmyndigheten anser vara konfidentiell i enlighet med gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning om affärshemligheter, får endast utbytas med kommissionen och andra nationella regleringsmyndigheter när sådant utbyte är absolut nödvändigt för att tillämpa bestämmelserna i detta direktiv eller särdirektiven. Den information som utbyts bör begränsas till vad som är relevant och proportionellt för ändamålet med utbytet.
- (15) Det är viktigt att de nationella regleringsmyndigheterna rådgör med alla berörda parter när det gäller förslag till beslut och att de tar hänsyn till deras synpunkter innan ett slutgiltigt beslut fattas. För att nationella beslut inte skall få negativa effekter för den inre marknaden eller för andra mål som anges i fördraget, bör de nationella regleringsmyndigheterna också underrätta kommissionen och andra nationella regleringsmyndigheter om utkast till vissa beslut för att ge dem möjlighet att yttra sig. De nationella regleringsmyndigheterna bör samråda med berörda parter om alla preliminära förslag till åtgärder som inverkar på handeln mellan medlemsstaterna. De fall där förfarandena i artiklarna 6 och 7 skall tillämpas definieras i detta direktiv och i särdirektiven. Kommissionen bör, efter samråd med kommunikationskommittén, kunna begära att en nationell regleringsmyndighet drar tillbaka ett förslag till åtgärd om förslaget avser definitionen av relevanta

▼B

marknader eller fastställandet av företag som anses ha betydande inflytande på marknaden och om åtgärden skulle utgöra ett hinder för den inre marknaden eller skulle vara oförenlig med gemenskapslagstiftningen och framför allt med de allmänna mål som de nationella regleringsmyndigheterna bör följa. Detta förfarande berör varken anmälningsförfarandet enligt direktiv 98/34/EG eller de särskilda befogenheter kommissionen har enligt fördraget i fråga om överträdelser av gemenskapens lagstiftning.

- (16) Nationella regleringsmyndigheter bör ha harmoniserade mål och principer till stöd för sin verksamhet och bör vid behov samordna sin verksamhet med regleringsmyndigheterna i andra medlemsstater när de utövar sin verksamhet inom ramen för detta regelverk.

- (17) De nationella regleringsmyndigheternas verksamhet som upprätthålls genom detta direktiv och särdirektiven bidrar till att genomföra en vidare politik inom områdena kultur, sysselsättning, miljö, social sammanhållning samt fysisk planering.

- (18) Kravet på att medlemsstaterna skall säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna i största möjliga utsträckning beaktar det önskvärda i att regleringen görs teknikneutral, dvs. att den varken föreskriver eller gynnar att en särskild teknik används, utesluter inte att proportionella åtgärder får vidtas för att främja vissa särskilda tjänster när detta är motiverat, till exempel digital television som ett medel för att öka spektrumeffektiviteten.

- (19) Radiofrekvenser är en väsentlig förutsättning för radiobaserade elektroniska kommunikationstjänster och, i den mån de används för sådana tjänster, bör de därför fördelas och tilldelas av de nationella regleringsmyndigheterna i enlighet med harmoniserade mål och principer som styr deras verksamhet och objektiva, öppet redovisade och icke-diskriminerande kriterier, där hänsyn tas till demokratiska, sociala, språkliga och kulturella intressen i samband med användningen av frekvenserna. Det är viktigt att fördelning och tilldelning av radiofrekvenser hanteras så effektivt som möjligt. Överföring av radiofrekvenser kan vara ett effektivt sätt att få till stånd en mer effektiv spektrumanvändning, förutsatt att tillfredsställande skyddsåtgärder vidtas för att skydda allmänhetens intressen, i synnerhet när det gäller behovet av att säkerställa öppenhet och rättslig tillsyn av sådan överföring. Genom Europaparlamentets och rådets beslut nr 676/2002/EG av den 7 mars 2002 om ett regelverk för radiospektrumpolitiken i Europeiska gemenskapen (radiospektrumbeslut) ⁽¹⁾ inrättas ett regelverk för harmonisering av radiofrekvenser, och åtgärder som vidtas genom tillämpning av detta direktiv bör syfta till att underlätta det arbete som genomförs inom ramen för det beslutet.

⁽¹⁾ Se s. 1 i detta nummer av EGT.

▼B

- (20) Tillgång till nummerresurser på grundval av objektiva, öppet redovisade och icke-diskriminerande kriterier är av avgörande betydelse för att företag skall kunna konkurrera inom sektorn för elektronisk kommunikation. Alla delar av de nationella nummerplanerna bör förvaltas av nationella regleringsmyndigheter, inklusive punktkoder som används vid nätadresstilldelning. Där det finns ett behov av harmonisering av nummerresurserna i gemenskapen för att stödja utvecklingen av alleuropeiska tjänster, får kommissionen vidta tekniska genomförandeåtgärder genom utövande av dess verkställande befogenheter. Där det är lämpligt för att säkerställa full global driftskompatibilitet mellan tjänster skall medlemsstaterna samordna sina nationella ståndpunkter, i enlighet med fördraget, inom de internationella organisationer och forum där nummerbesluten fattas. Bestämmelserna i detta direktiv fastställer inga nya ansvarsområden för de nationella regleringsmyndigheterna på området för Internetnamn och Internetadresser.
- (21) Medlemsstaterna får vid tilldelningen av radiofrekvenser och nummer med exceptionellt ekonomiskt värde bland annat använda urvalsförfaranden som bygger på konkurrens eller jämförelse. Vid förvaltningen av sådana system bör de nationella regleringsmyndigheterna ta hänsyn till bestämmelserna i artikel 8.
- (22) Det bör säkerställas att det finns förfaranden för beviljande av rättigheter att installera faciliteter som är lägliga, icke-diskriminerande och öppet redovisade, så att förutsättningar skapas för en sund och effektiv konkurrens. Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av nationella bestämmelser om expropriering eller användning av egendom, normalt utövande av egendomsrättigheter, normal användning av offentlig egendom eller tillämpning av neutralitetsprincipen med avseende på medlemsstaternas regler om egendomsordning.
- (23) Gemensamt utnyttjande av faciliteter kan vara till nytta av skäl som rör stadsplanering, folkhälsa eller miljö och bör främjas av nationella regleringsmyndigheter på grundval av frivilliga överenskommelser. När företag saknar tillgång till genomförbara alternativ, kan obligatoriskt gemensamt utnyttjande av faciliteter eller egendom vara lämpligt. Det omfattar bland annat fysisk samlokalisering och gemensamt utnyttjande av ledningar, byggnader, master, antenner eller antennsystem. Obligatoriskt gemensamt utnyttjande av faciliteter eller egendom bör endast åläggas företagen efter ingående offentligt samråd.
- (24) Om mobiloperatörer är tvungna att gemensamt utnyttja torn eller master av miljöskäl, kan sådant föreskrivet gemensamt utnyttjande leda till en minskning av de högsta nivåer för överförd energi som av folkhälsoskäl är tillåtna för varje operatör, och detta i sin tur kan leda till krav på operatörerna att installera fler överföringsplatser för att säkerställa nationell täckning.
- (25) Det finns ett behov av förhandsskyldigheter under vissa omständigheter i syfte att säkerställa framväxten av en konkurrenskraftig marknad. Definitionen av betydande inflytande på marknaden i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/33/EG av den 30 juni 1997 om samtrafik inom telekommunikation i syfte att säkerställa

▼B

samhällsomfattande tjänster och samverkan genom tillämpning av principerna om tillhandahållande av öppna nät⁽¹⁾ har visat sig fungera väl under de inledande skedena av den process då marknaden öppnas som tröskelnivå för förhandsskyldigheter, men definitionen behöver nu anpassas för att passa mer komplexa och dynamiska marknader. Av detta skäl är definitionen i detta direktiv likvärdig med begreppet dominerande ställning som det definieras i rättspraxis från Europeiska gemenskapernas domstol och förstainstansrätt.

- (26) Två eller flera företag kan anses ha en gemensam dominerande ställning på marknaden inte endast om de har strukturella eller andra förbindelser gemensamma, men också om den relevanta marknads struktur gynnar samordnade effekter, det vill säga att den främjar att företagen bedriver parallell eller anpassad verksamhet på marknaden som motverkar konkurrens.
- (27) Det är väsentligt att reglerade förhandsskyldigheter endast införs där konkurrensen inte är effektiv, dvs. på marknader där det finns ett eller flera företag med betydande inflytande på marknaden, och där åtgärder i nationell konkurrenslagstiftning och gemenskapskonkurrenslagstiftning inte räcker för att lösa problemet. Kommissionen måste därför ta fram riktlinjer på gemenskapsnivå i enlighet med principerna i konkurrenslagstiftningen vilka nationella regleringsmyndigheter skall följa när de bedömer dels huruvida konkurrensen är effektiv på en viss marknad, dels huruvida ett företag har ett betydande inflytande på marknaden. De nationella regleringsmyndigheterna bör analysera huruvida konkurrensen på en viss produkt- eller tjänstemarknad är effektiv i ett visst geografiskt område, vilket kan utgöras av hela eller en del av en berörd medlemsstats territorium eller angränsande delar av medlemsstaters territorium betraktade som helhet. En analys av den effektiva konkurrensen bör inbegripa en analys av huruvida man kan få konkurrens på marknaden i framtiden, och alltså huruvida bristen på konkurrens är bestående. Dessa riktlinjer kommer också att omfatta frågan om nya, framväxande marknader, där det marknadsledande företaget faktiskt kan ha betydande marknadsandel men inte bör åläggas olämpliga skyldigheter. Kommissionen bör se över riktlinjerna regelbundet för att säkerställa att de alltid är aktuella på en snabbt föränderlig marknad. De nationella regleringsmyndigheterna kommer att behöva samarbeta med varandra i de fall då den aktuella marknaden befinns vara gränsöverskridande.
- (28) Vid bedömningen av huruvida ett företag har betydande inflytande på en viss marknad, bör de nationella regleringsmyndigheterna handla i enlighet med gemenskapslagstiftningen och ta synnerlig hänsyn till kommissionens riktlinjer.
- (29) Gemenskapen och medlemsstaterna har inom ramen för Världshandelsorganisationen gjort åtaganden i fråga om standarder och regelverket för telenät och teletjänster.

⁽¹⁾ EGT L 199, 26.7.1997, s. 32. Direktivet ändrat genom direktiv 98/61/EG (EGT L 268, 3.10.1998, s. 37).

▼B

- (30) Standardisering bör förbli en i första hand marknadsdriven process. Det kan dock fortfarande förekomma situationer där det är lämpligt att på gemenskapsnivå kräva att vissa bestämda standarder måste följas i syfte att åstadkomma driftskompatibilitet inom den inre marknaden. På nationell nivå omfattas medlemsstaterna av bestämmelserna i direktiv 98/34/EG. I Europaparlamentets och rådets direktiv 95/47/EG av den 24 oktober 1995 om tillämpning av standarder för sändning av televisionssignaler⁽¹⁾ föreskrivs inte något särskilt överföringssystem för digital-tv och inte heller något särskilt tjänstekrav. Genom gruppen för sändning av digital video (Digital Video Broadcasting Group) har aktörerna på den europeiska marknaden utvecklat en grupp av system för sändning av televisionssignaler. Dessa system har standardiserats av Europeiska institutet för telestandards (ETSI) och utfärdats som rekommendationer av Internationella teleunionen (ITU). Alla beslut om obligatorisk tillämpning av sådana standarder bör fattas efter ingående offentliga samråd. Standardiseringsförfarandena enligt detta direktiv påverkar inte tillämpningen av bestämmelserna i direktiv 1999/5/EG, rådets direktiv 73/23/EG av den 19 februari 1973 om harmonisering av medlemsstaternas lagar om elektrisk utrustning avsedd för användning inom vissa spänningsgränser⁽²⁾ och rådets direktiv 89/336/EEG av den 3 maj 1989 om tillnärmning av medlemsstaternas lagstiftning om elektromagnetisk kompatibilitet⁽³⁾.
- (31) Samverkan mellan digitala interaktiva televisionstjänster och förbättrad digital televisionsutrustning på konsumentnivå bör uppmuntras så att fritt informationsflöde, mediemångfald och kulturell mångfald kan säkerställas. Det är önskvärt att konsumenterna har möjlighet att motta samtliga digitala interaktiva televisionstjänster, oavsett sändningsteknik, med beaktande av teknisk neutralitet, framtida tekniska framsteg, nödvändigheten av att främja införandet av digital television och konkurrenssituationen på marknaden för digitala televisionstjänster. De som driver digitala interaktiva televisionsplattformar bör sträva efter att införa ett öppet gränssnitt för tillämpningsprogram (API) som överensstämmer med standarder eller specifikationer som antagits av ett europeiskt standardiseringsorgan. Övergången från existerande API till nya öppna API bör uppmuntras och organiseras genom t.ex. samförståndsavtal mellan alla berörda marknadsaktörer. Öppna API underlättar samverkan, dvs. möjlighet att flytta interaktivt innehåll mellan olika distributionssystem och att få samma innehåll att fungera fullständigt i förbättrad digital televisionsutrustning. Det bör emellertid beaktas att det är nödvändigt att mottagarutrustningen inte hindras från att fungera och att den skyddas från uppsåtliga angrepp av t.ex. virus.
- (32) Om en tvist uppstår mellan företag i en och samma medlemsstat inom ett område som omfattas av detta direktiv eller av särdirektiven, t.ex. om skyldigheter i samband med tillträde och samtrafik eller metoderna för att överföra abonnentförteckningar, bör en förfördelad part som har förhandlat i god tro, men misslyckats med att nå en överenskommelse, kunna vända sig till den nationella regleringsmyndigheten för att lösa tvisten. De nationella regleringsmyndigheterna bör kunna förelägga parterna en lösning.

⁽¹⁾ EGT L 281, 23.11.1995, s. 51.

⁽²⁾ EGT L 77, 26.3.1973, s. 29.

⁽³⁾ EGT L 139, 23.5.1989, s. 19.

▼B

När den nationella regleringsmyndigheten ingriper i lösningen av tvister mellan företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster i en medlemsstat, bör den sträva efter att säkerställa att de skyldigheter som uppstår genom detta direktiv eller särdirektiven uppfylls.

- (33) Utöver den rätt till åtgärder som ges i nationell lagstiftning eller gemenskapslagstiftning finns ett behov av ett enkelt förfarande som kan inledas på begäran av någon av parterna i tvisten för att lösa gränsöverskridande tvister som ligger utanför de enskilda nationella regleringsmyndigheternas behörighet.
- (34) En enda kommitté bör ersätta kommittén för tillhandahållande av öppna nät (ONP-kommittén), som inrättades enligt artikel 9 i direktiv 90/387/EEG, och tillståndskommittén, som inrättades enligt artikel 14 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/13/EG av den 10 april 1997 om gemensamma ramar för allmän auktorisation och individuella tillstånd på teletjänstområdet ⁽¹⁾.
- (35) Nationella regleringsmyndigheter och nationella konkurrensmyndigheter bör förse varandra med den information som krävs för tillämpningen av bestämmelserna i detta direktiv och i särdirektiven, så att de får möjlighet att samarbeta fullt ut. När det gäller den information som utbyts bör den mottagande myndigheten säkerställa samma grad av sekretess som den myndighet som lämnar informationen.
- (36) Kommissionen har meddelat sin avsikt att inrätta en europeisk regleringsgrupp för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, som skulle vara en lämplig mekanism för att främja samarbete och samordning mellan nationella regleringsmyndigheter i syfte att främja utvecklingen av den inre marknaden för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, samt för att försöka få till stånd en konsekvent tillämpning i alla medlemsstater av de bestämmelser som fastställs i detta direktiv och i särdirektiven, särskilt på områden där nationell lagstiftning som genomför gemenskapslagstiftning tillerkänner nationella regleringsmyndigheter ett utrymme för skönsmässig bedömning vid tillämpningen av relevanta bestämmelser.
- (37) Det bör krävas att de nationella regleringsmyndigheterna samarbetar med varandra och med kommissionen på ett öppet sätt för att garantera konsekvent tillämpning i alla medlemsstaterna av bestämmelserna i detta direktiv och i särdirektiven. Detta samarbete skulle bland annat kunna äga rum i kommunikationskommittén eller i en grupp innefattande europeiska regleringsmyndigheter. Medlemsstaterna bör bestämma vilka organ som skall vara nationella regleringsmyndigheter i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv och särdirektiven.
- (38) Åtgärder som skulle kunna påverka handeln mellan medlemsstater är åtgärder som direkt eller indirekt, faktiskt eller potentiellt, skulle kunna påverka handelsmönstren mellan medlemsstater på sådant sätt att det skulle kunna utgöra ett hinder för den inre marknaden. Det rör sig om åtgärder som har omfattande konsekvenser för operatörer eller användare i andra medlemsstater, bland annat åtgärder som påverkar priserna för användare i andra

⁽¹⁾ EGT L 117, 7.5.1997, s. 15.

▼B

medlemsstater, åtgärder som inverkar på ett i en annan medlemsstat etablerat företags möjligheter att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster och, i synnerhet, åtgärder som inverkar på möjligheterna att tillhandahålla tjänster på gränsöverskridande basis samt åtgärder som påverkar marknadsstrukturen eller tillträdet till marknaden och som har konsekvenser för företag i andra medlemsstater.

- (39) Bestämmelserna i detta direktiv bör ses över med jämna mellanrum, främst i syfte att avgöra behovet av modifieringar med hänsyn till den tekniska utvecklingen eller ändrade marknadsvillkor.
- (40) De åtgärder som krävs för att genomföra detta direktiv bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽¹⁾.
- (41) Eftersom målen för den föreslagna åtgärden, nämligen att åstadkomma ett harmoniserat regelverk för elektroniska kommunikationstjänster, elektroniska kommunikationsnät, tillhörande faciliteter och tillhörande tjänster, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför på grund av åtgärdens omfattning och verkningar bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.
- (42) Vissa direktiv och beslut på detta område bör upphävas.
- (43) Kommissionen bör övervaka övergången från nuvarande regelverk till det nya regelverket och kan i synnerhet, vid lämpligt tillfälle, lägga fram ett förslag om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2887/2000 av den 18 december 2000 om tillträde till accessnät ⁽²⁾.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

TILLÄMPNINGSOMRÅDE, SYFTE OCH DEFINITIONER

*Artikel 1***Tillämpningsområde och syfte****▼M3**

1. Genom detta direktiv inrättas ett harmoniserat ramverk för elektroniska kommunikationstjänster, elektroniska kommunikationsnät, tillhörande faciliteter, tillhörande tjänster och vissa aspekter av terminalutrustning för att underlätta tillträde för användare med funktionshinder.

⁽¹⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽²⁾ EGT L 336, 30.12.2000, s. 4.

▼ M3

I detta direktiv fastställs uppgifter för nationella regleringsmyndigheter och inrättas en rad förfaranden för att säkerställa en harmoniserad tillämpning av regelverket inom hela gemenskapen.

▼ B

2. Detta direktiv och särdirektiven påverkar inte de skyldigheter som anges i nationell lagstiftning i överensstämmelse med gemenskapslagstiftningen, eller direkt i gemenskapslagstiftningen, med avseende på sådana tjänster som tillhandahålls med hjälp av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster.

3. Detta direktiv och särdirektiven påverkar inte de åtgärder som i enlighet med gemenskapslagstiftningen vidtagits på gemenskapsnivå eller nationell nivå för att arbeta för mål som avser allmänintresset, särskilt när det gäller reglering av innehåll och audiovisuell politik.

▼ M3

3a. Åtgärder som vidtas av medlemsstaterna angående slutanvändarnas tillträde till eller användning av tjänster och applikationer genom elektroniska kommunikationsnät ska respektera fysiska personers grundläggande fri- och rättigheter som garanteras genom den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och de allmänna principerna i gemenskapsrätten.

Alla dessa åtgärder angående slutanvändares tillgång till eller användning av tjänster och tillämpningar genom elektroniska kommunikationsnät som kan medföra en inskränkning av dessa grundläggande fri- och rättigheter får därför införas endast om de är lämpliga, proportionella och nödvändiga i ett demokratiskt samhälle, och genomförandet av dem ska vara föremål för tillräckliga rättssäkerhetsgarantier i enlighet med den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och med de allmänna principerna i gemenskapsrätten, inbegripet verksamt rättsligt skydd och korrekt rättsförfarande. Följaktligen får dessa åtgärder vidtas endast med vederbörlig respekt för principen om presumtion för oskuld och rätten till integritet. Ett föregående, rättvist och opartiskt förfarande ska garanteras, inbegripet den eller de berörda personernas rätt att höras, med förbehåll för behovet av lämpliga förutsättningar och processuella arrangemang i vederbörligen underbyggda brådskande fall i enlighet med den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Rätten till effektiv och snabb domstolsprövning ska garanteras.

▼ B

4. Detta direktiv och särdirektiven påverkar inte tillämpningen av bestämmelserna i direktiv 1999/5/EG.

▼ M2

5. Detta direktiv och särdirektiven skall inte påverka tillämpningen av särskilda åtgärder som antas för reglering av internationell roaming i allmänna mobila kommunikationsnät inom gemenskapen.

▼ B

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv används följande beteckningar med de betydelser som här anges:

▼ M3

- a) *elektroniskt kommunikationsnät*: system för överföring och i tillämpliga fall utrustning för koppling eller dirigerings samt andra resurser, inbegripet nätkomponenter som inte är aktiva, som medger överföring av signaler via tråd, via radio, på optisk väg eller via andra elektromagnetiska överföringsmedier, däribland satellitnät, fasta nät (kretskopplade och paketkopplade, inbegripet Internet) och markbundna mobilnät, elnätssystem i den utsträckning dessa används för signalöverföring, rundradio-nät samt kabel-tv-nät, oberoende av vilken typ av information som överförs.
- b) *gränsöverskridande marknader*: de marknader som fastställs i enlighet med artikel 15.4 och som omfattar gemenskapen eller en betydande del därav och är belägna i mer än en medlemsstat.

▼ B

- c) *elektronisk kommunikationstjänst*: en tjänst som vanligen tillhandahålls mot ersättning och som helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät, däribland teletjänster och överföringstjänster i nät som används för rundradio, men inte tjänster i form av tillhandahållande av innehåll som överförs med hjälp av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster eller utövande av redaktionellt ansvar över detta innehåll. Den omfattar inte de av informations-samhällets tjänster enligt definitionen i artikel 1 i direktiv 98/34/EG som inte helt eller huvudsakligen utgörs av överföring av signaler i elektroniska kommunikationsnät.

▼ M3

- d) *allmänt kommunikationsnät*: elektroniskt kommunikationsnät som helt eller huvudsakligen används för att tillhandahålla elektroniska kommunikationstjänster som är tillgängliga för allmänheten och som stöder informationsöverföring mellan nätanslutningspunkter.
- da) *nätanslutningspunkt*: den fysiska punkt vid vilken en abonnent ansluts till ett allmänt kommunikationsnät; för nät där man använder sig av koppling och dirigerings betecknas nätanslutningspunkten med hjälp av en särskild nätadress, som kan vara knuten till ett abonnentnummer eller abonnentnamn.
- e) *tillhörande faciliteter*: tillhörande tjänster, fysisk infrastruktur och andra faciliteter eller komponenter i samband med ett elektroniskt kommunikationsnät och/eller en elektronisk kommunikationstjänst som möjliggör och/eller stöder tillhandahållande av tjänster via det nätet och/eller den tjänsten eller kan göra detta, och omfattar bland annat byggnader eller tillträde till byggnader, kablar, antenner, torn och andra stödkonstruktioner, ledningar, rör, master, inspektionsbrunnar och kopplingsskåp.

▼ M3

- ea) *tillhörande tjänster*: de tjänster som hör till ett elektroniskt kommunikationsnät och/eller en elektronisk kommunikationstjänst som möjliggör och/eller stöder tillhandahållande av tjänster via det nätet och/eller den tjänsten eller har möjlighet att göra det och bland annat inbegriper nummeromvandling och system med motsvarande funktion, system för villkorad tillgång och elektroniska programguider, samt andra tjänster, såsom identitet, lokalisering och närvarotjänster.

▼ B

- f) *system för villkorad tillgång*: tekniska åtgärder och/eller arrangemang som medger tillträde till en skyddad radio- eller televisionssändningstjänst i tolkningsbar form endast efter abonnemang eller annan form av på förhand utfärdat enskilt tillstånd.
- g) *nationell regleringsmyndighet*: ett eller flera organ som av en medlemsstat har fått i uppdrag att utföra någon av de regleringsuppgifter som fastställs i detta direktiv och i särdirektiven.
- h) *användare*: en fysisk eller juridisk person som använder eller efterfrågar en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst.
- i) *konsument*: varje fysisk person som använder eller efterfrågar en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst för ändamål som ligger utanför dennes affärs- eller yrkesverksamhet.
- j) *samhällsomfattande tjänster*: det minimiutbud av tjänster, definierade i direktiv 2002/22/EG (direktiv om samhällsomfattande tjänster), av viss angiven kvalitet vilka är tillgängliga för alla användare oavsett var de befinner sig och till ett överkomligt pris med hänsyn till de speciella nationella förhållandena.
- k) *abonnent*: varje fysisk eller juridisk person som har ingått avtal med en leverantör av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster om tillhandahållande av sådana tjänster.

▼ M3

- l) *särdirektiv*: direktiv 2002/20/EG (auktorisationsdirektivet), direktiv 2002/19/EG (tillträdesdirektivet), direktiv 2002/22/EG (direktivet om samhällsomfattande tjänster) och Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (direktivet om integritet och elektronisk kommunikation) ⁽¹⁾

▼ B

- m) *tillhandahållande av ett elektroniskt kommunikationsnät*: etablering, drift, kontroll eller tillgängliggörande av ett sådant nät.
- n) *slutanvändare*: en användare som inte tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster.

⁽¹⁾ EGT L 201, 31.7.2002, s. 37.

▼B

- o) *förbättrad digital televisionsutrustning*: digitalboxar som är avsedda att anslutas till televisionsapparater eller integrerade digitala televisionsapparater och som kan ta emot digitala interaktiva televisionstjänster.
- p) *gränssnitt för tillämpningsprogram (API)*: gränssnitt mellan tillämpningsprogram, som tillhandahålls av sändningsföretag eller tjänsteleverantörer, samt resurser i den förbättrade digitala televisionsutrustningen för digitala televisions- och radiotjänster.

▼M3

- q) *spektrumallokering*: fastställande av ett visst frekvensband för användning av en eller flera typer av radiokommunikationstjänster, där det är lämpligt, på bestämda villkor.
- r) *skadlig störning*: en störning som äventyrar en radionavigeringstjänst eller annan säkerhetstjänst eller som i övrigt allvarligt försämrar, hindrar eller upprepade gånger stör en radiokommunikationstjänst som tillhandahålls i enlighet med tillämplig gemenskaps- eller nationell lagstiftning.
- s) *samtal*: en förbindelse som upprättas genom en allmänt tillgänglig elektronisk kommunikationstjänst som möjliggör tvåvägs röstkommunikation.

▼B

KAPITEL II

NATIONELLA REGLERINGSMYNDIGHETER

Artikel 3

Nationella regleringsmyndigheter

1. Medlemsstaterna skall säkerställa att alla uppgifter som åvilar de nationella regleringsmyndigheterna enligt detta direktiv och enligt särdirektiven fullgörs av ett behörigt organ.
2. Medlemsstaterna skall garantera sina respektive nationella regleringsmyndigheters oberoende genom att säkerställa att de är rättsligt åtskilda från och verksamhetsmässigt oberoende av alla organisationer som tillhandahåller nät, utrustning eller tjänster för elektronisk kommunikation. Medlemsstater som behåller äganderätten till eller kontrollen över företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät och/eller kommunikationstjänster skall säkerställa att en faktisk organisatorisk åtskillnad görs mellan regleringsverksamheten och sådan verksamhet som har samband med ägande eller kontroll.

▼M3

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna utövar sina befogenheter på ett sätt som är opartiskt, öppet redovisat och punktligt. Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna har tillräckliga finansiella och personella resurser för att kunna utföra de uppgifter de tilldelats.

▼M3

►C1 3a. Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i punkterna 4 och 5 ska de nationella regleringsmyndigheter som har ansvaret för förhandsreglering av marknaden eller för lösning av tvister mellan företag i enlighet med artiklarna 20 eller 21 i detta direktiv agera oberoende och inte begära eller ta emot instruktioner från något annat organ i samband med utövandet av dessa uppgifter som tilldelats dem enligt den nationella lagstiftning som genomför gemenskapslagstiftningen. Detta ska inte förhindra översyn i enlighet med nationell konstitutionell rätt. Endast överklagandeinstanser som inrättats i enlighet med artikel 4 ska ha befogenheter att upphäva eller undanröja de nationella regleringsmyndigheternas beslut.

Medlemsstaterna ska säkerställa att chefen för den nationella regleringsmyndigheten, eller ◀ i förekommande fall medlemmar i det kollegiala organ som fyller denna funktion inom den nationella regleringsmyndigheten enligt första stycket eller dennes ersättare ska kunna avsättas enbart om denne inte längre uppfyller villkoren för att utföra sina uppgifter vilka har fastställts i förväg i nationell lagstiftning. Beslutet att avsätta den berörda nationella regleringsmyndighetens chef, eller i förekommande fall medlemmar i det kollegiala organ som fyller denna funktion inom regleringsmyndigheten, ska offentliggöras vid tidpunkten för uppsägningen. Den avsatta chefen för den nationella regleringsmyndigheten, eller i förekommande fall de avsatta medlemmarna i det kollegiala organ som fyller denna funktion inom den nationella regleringsmyndigheten, ska erhålla en motivering och ha rätt att begära att denna offentliggörs om så inte annars skulle ske, i vilket fall den ska offentliggöras.

Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna enligt första stycket har separata årliga budgetar. Budgetarna ska offentliggöras. Medlemsstaterna ska även se till att de nationella regleringsmyndigheterna har tillräckliga ekonomiska resurser och tillräcklig personal för att aktivt kunna delta i och stödja organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) ⁽¹⁾.

3b. Medlemsstaterna ska säkerställa att de mål som uppställts för Berec om att främja större samordning och enhetlighet i lagstiftningen aktivt stöds av respektive nationell regleringsmyndighet.

3c. När medlemsstaterna fattar sina egna beslut om sina nationella marknader ska de säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna i största möjliga utsträckning beaktar yttranden och gemensamma ståndpunkter som Berec antar.

▼B

4. Medlemsstaterna skall säkerställa att de uppgifter som skall utföras av de nationella regleringsmyndigheterna offentliggörs i lätt åtkomlig form, i synnerhet när sådana uppgifter ges till fler än ett organ. Medlemsstaterna skall i förekommande fall säkerställa samråd och samarbete mellan sådana myndigheter, och mellan sådana myndigheter och de nationella myndigheter som har ansvaret för tillämpningen av konkurrenslagstiftningen och de nationella myndigheter som har ansvaret för tillämpningen av konsumentlagstiftningen, i frågor som är av gemensamt intresse. Om mer än en myndighet har behörighet i sådana ärenden, skall medlemsstaterna säkerställa att varje myndighets respektive uppgifter offentliggörs i lätt åtkomlig form.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1211/2009 av den 25 november 2009 om inrättande av organet för europeiska regleringsmyndigheter för elektronisk kommunikation (Berec) och byrån.

▼B

5. De nationella regleringsmyndigheterna och de nationella konkurrensmyndigheterna skall förse varandra med den information som krävs för tillämpningen av bestämmelserna i detta direktiv och i särdirektiven. När det gäller den information som utbyts skall den mottagande myndigheten säkerställa samma grad av sekretess som den myndighet som lämnar informationen.

6. Medlemsstaterna skall till kommissionen anmäla alla nationella regleringsmyndigheter som tilldelas uppgifter enligt detta direktiv och särdirektiven samt deras respektive ansvarsområden.

*Artikel 4***Rätt att överklaga****▼M3**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att det på nationell nivå finns fungerande system enligt vilka varje användare eller företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät och/eller kommunikationstjänster, som berörs av ett beslut av en nationell regleringsmyndighet, har rätt att överklaga beslutet till en besvärinstans som är oberoende av de inblandade parterna. Denna instans, som kan vara en domstol, ska ha den kompetens som är nödvändig för att den effektivt ska kunna utföra sina uppgifter. Medlemsstaterna ska säkerställa att vederbörlig hänsyn tas till ärendet i sak och att det finns ett effektivt förfarande för överklagande.

I väntan på utgången av överklagandet ska den nationella regleringsmyndighetens beslut fortsätta att gälla, såvida inte interimistiska åtgärder beviljas i enlighet med nationell lagstiftning.

▼B

2. Om den instans som avses i punkt 1 inte har domstolskaraktär, skall den alltid lämna en skriftlig motivering till sitt beslut. I sådana fall skall dess beslut dessutom kunna prövas av en sådan domstol i en medlemsstat som avses i artikel 234 i fördraget.

▼M3

3. Medlemsstaterna ska samla information om det allmänna innehållet i överklaganden, antalet ansökningar om överklagande, överklagandeförfarandenas längd och antalet beslut om att bevilja interimistiska åtgärder. Medlemsstaterna ska tillhandahålla kommissionen och Berc denna information på motiverad begäran från någon av dem.

▼B*Artikel 5***Tillhandahållande av information****▼M3**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster tillhandahåller all den information, även ekonomisk information, som är nödvändig för att de nationella regleringsmyndigheterna ska kunna säkerställa att bestämmelserna i eller de beslut som fattas i enlighet med detta direktiv och särdirektiven följs. De nationella regleringsmyndigheterna ska särskilt ha befogenheter att kräva att företagen lämnar in information om framtida utvecklingar i nät och tjänster som kan påverka de grossisttjänster som de tillhandahåller konkurrenter. Företag med betydande marknadsinflytande på grossistmarknader kan också anmodas att lämna in redovisningsuppgifter om de slutkundsmarknader som är förbundna med de aktuella grossistmarknaderna.

▼M3

Företagen ska på begäran tillhandahålla sådan information snabbt och enligt den tidsram och med den detaljeringsgrad som den nationella regleringsmyndigheten kräver. Den information som den nationella regleringsmyndigheten begär ska stå i proportion till genomförandet av uppgiften. Den nationella regleringsmyndigheten ska motivera sin begäran om information och ska behandla informationen i enlighet med punkt 3.

▼B

2. Medlemsstaterna skall säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna på motiverad begäran tillhandahåller kommissionen den information som är nödvändig för att den skall kunna fullgöra sina uppgifter enligt fördraget. Den information som kommissionen begär skall vara anpassad till vad som behövs för att den skall kunna fullgöra sina uppgifter. Om den information som ges hänför sig till information som tidigare lämnats av företagen på begäran av den nationella regleringsmyndigheten, skall de företagen informeras om detta. I den mån det behövs och om inte den myndighet som tillhandahåller informationen inkommit med en uttrycklig och motiverad begäran om motsatsen får kommissionen göra den information som lämnas tillgänglig för en annan sådan myndighet i en annan medlemsstat.

Om inte annat följer av kraven i punkt 3, skall medlemsstaterna säkerställa att den information som överlämnas till en nationell regleringsmyndighet kan göras tillgänglig för en annan sådan myndighet i samma eller i en annan medlemsstat efter en motiverad ansökan, när det är nödvändigt för att endera myndigheten skall kunna fullgöra sitt ansvar enligt gemenskapslagstiftningen.

3. Om informationen av en nationell regleringsmyndighet betraktas som konfidentiell i enlighet med gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning om affärshemligheter, skall kommissionen och de berörda regleringsmyndigheterna säkerställa denna sekretess.

4. Medlemsstaterna skall, i överensstämmelse med nationella bestämmelser om allmänhetens tillgång till information och i enlighet med gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning om affärshemligheter, säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna offentliggör sådan information som kan bidra till en öppen och konkurrensutsatt marknad.

5. De nationella regleringsmyndigheterna skall offentliggöra de villkor som gäller för allmänhetens tillgång till den information som avses i punkt 4, inklusive förfaranden för att erhålla sådan tillgång.

▼M3*Artikel 6***Mekanism för samråd och insyn**

När de nationella regleringsmyndigheterna avser att vidta åtgärder i enlighet med detta direktiv eller särdirektiven eller om de avser att införa restriktioner i enlighet med artiklarna 9.3 och 9.4, som har betydande inverkan på den relevanta marknaden ska medlemsstaterna, förutom i de fall som omfattas av artikel 7.9, 20 eller 21, se till att de nationella regleringsmyndigheterna ger de berörda parterna möjlighet att yttra sig om det förslaget till åtgärd med en skälig tidsfrist.

De nationella regleringsmyndigheterna ska offentliggöra sina nationella samrådsförfaranden.

▼ **M3**

Medlemsstaterna ska säkerställa att det inrättas ett gemensamt informationsställe där det kan erhållas information om alla pågående samrådsförfaranden.

De nationella regleringsmyndigheterna ska göra resultatet av samrådsförfarandena allmänt tillgängliga, utom när det rör sig om sekretessbelagd information enligt bestämmelser om affärshemligheter i gemenskapsrätten och nationell rätt.

*Artikel 7***Stärkande av den inre marknaden för elektroniska kommunikationer**

1. De nationella regleringsmyndigheterna ska när de utför sina uppgifter enligt detta direktiv och särdirektiven ta så stor hänsyn som möjligt till de mål som fastställs i artikel 8, inbegripet i den mån de berör hur den inre marknaden fungerar.

2. De nationella regleringsmyndigheterna ska bidra till utvecklandet av den inre marknaden genom att samarbeta med varandra och med kommissionen och Berec på ett helt öppet sätt i syfte att säkerställa konsekvent tillämpning i alla medlemsstaterna av bestämmelserna i detta direktiv och i särdirektiven. I detta syfte ska de särskilt samarbeta med kommissionen och Berec för att fastställa vilka typer av instrument och korrigeringsåtgärder som är bäst lämpade för att åtgärda särskilda situationer på marknaden.

3. Såvida inget annat anges i rekommendationer eller riktlinjer som antagits i enlighet med artikel 7b ska en nationell regleringsmyndighet efter det att det samrådsförfarande som avses i artikel 6 har avslutats, då den avser att vidta en åtgärd som

a) omfattas av artiklarna 15 eller 16 i detta direktiv eller artiklarna 5 eller 8 i direktiv 2002/19/EG (tillträdesdirektivet), och

b) skulle påverka handeln mellan medlemsstaterna,

göra förslaget till åtgärd tillgängligt för kommissionen, Berec och de nationella regleringsmyndigheterna i andra medlemsstater vid samma tidpunkt, med den motivering som åtgärden grundar sig på, i enlighet med artikel 5.3, och informera kommissionen, Berec och andra nationella regleringsmyndigheter om detta. De nationella regleringsmyndigheterna, Berec och kommissionen får yttra sig till den berörda nationella regleringsmyndigheten inom högst en månad. Enmånadsperioden kan inte förlängas.

4. När en planerad åtgärd som avses i punkt 3 syftar till

a) att definiera en berörd marknad som skiljer sig från dem som definierats i rekommendationen i enlighet med artikel 15.1, eller

b) att avgöra huruvida ett företag, enskilt eller tillsammans med andra, ska anses ha ett betydande marknadsinflytande, i enlighet med artikel 16.3, 16.4 eller 16.5,

▼ M3

och skulle påverka handeln mellan medlemsstater och kommissionen har meddelat den nationella regleringsmyndigheten att den anser att den föreslagna åtgärden skulle utgöra ett hinder för den inre marknaden eller hyser allvarliga tvivel om att den är förenlig med gemenskapslagstiftningen, särskilt med de mål som avses i artikel 8, ska den föreslagna åtgärden inte antas förrän efter ytterligare två månader. Denna period kan inte förlängas. Kommissionen ska i sådana fall meddela sina förbehåll till övriga nationella regleringsmyndigheter.

5. Under den tvåmånadersperiod som avses i punkt 4 får kommissionen

- a) fatta beslut om att den berörda nationella regleringsmyndigheten ska dra tillbaka förslaget, och/eller
- b) fatta beslut om att återkalla sina förbehåll avseende ett förslag till åtgärd som avses i punkt 4.

Kommissionen ska i största möjliga utsträckning beakta Berecs yttrande innan den fattar ett beslut eller utfärdar ett yttrande. Beslutet ska åtföljas av en detaljerad och objektiv analys av varför kommissionen inte anser att den föreslagna åtgärden bör antas tillsammans med specifika förslag till ändringar av den.

6. När kommissionen har antagit ett beslut i enlighet med punkt 5 vilket kräver att den nationella regleringsmyndigheten ska återkalla ett förslag till åtgärd ska den nationella regleringsmyndigheten ändra eller återkalla förslaget till åtgärd inom sex månader från datumet för kommissionens beslut. Om förslaget till åtgärd ändras ska den nationella regleringsmyndigheten genomföra ett offentligt samråd i enlighet med de förfaranden som avses i artikel 6 och på nytt anmäla det ändrade förslaget till åtgärd till kommissionen i enlighet med bestämmelserna i punkt 3.

7. Den berörda nationella regleringsmyndigheten ska i största möjliga utsträckning beakta yttrandena från övriga nationella regleringsmyndigheter, Berek och kommissionen och får, utom i de fall som omfattas av punkterna 4 och 5 a, anta det förslag till åtgärd som följer av detta och ska, om den gör detta, meddela det till kommissionen.

8. Den nationella regleringsmyndigheten ska meddela kommissionen och Berek alla antagna slutliga åtgärder som omfattas av artikel 7.3 a och b.

9. Under exceptionella omständigheter, när en nationell regleringsmyndighet anser att den måste handla skyndsamt för att säkerställa konkurrensen och skydda användarnas intressen, får den omedelbart vidta proportionella och tillfälliga åtgärder såsom ett undantag från förfarandet i punkterna 3 och 4. Regleringsmyndigheten ska utan dröjsmål, med en fullständig motivering, underrätta kommissionen, övriga nationella regleringsmyndigheter och Berek om dessa åtgärder. Om den nationella regleringsmyndigheten beslutar att göra sådana åtgärder permanenta eller att förlänga deras tillämpningsperiod ska detta beslut omfattas av bestämmelserna i punkterna 3 och 4.

Artikel 7a

Förfarande för konsekvent tillämpning av korrigeringsåtgärder

1. Om en planerad åtgärd som omfattas av artikel 7.3 syftar till att införa, ändra eller återkalla en operatörs skyldighet i enlighet med artikel 16 och i förening med artiklarna 5 och 9–13 i direktiv 2002/19/EG (tillträdesdirektivet) och artikel 17 i direktiv 2002/22/EG (direktivet om samhällsomfattande tjänster) får kommissionen, inom den tidsfrist på en månad som fastställs i artikel 7.3 i det här direktivet, meddela den berörda nationella regleringsmyndigheten och Berek varför den anser

▼M3

att den föreslagna åtgärden skulle utgöra ett hinder för den inre marknaden eller varför den hyser allvarliga tvivel om att den föreslagna åtgärden är förenlig med gemenskapslagstiftningen. I sådana fall ska antagandet av den föreslagna åtgärden senareläggas med ytterligare tre månader från och med kommissionens meddelande.

Om kommissionen inte utfärdar något meddelande kan den berörda nationella regleringsmyndigheten, med största möjliga beaktande av kommissionens, Berecs eller andra nationella regleringsmyndigheters kommentarer, anta förslaget till åtgärd.

2. Under den tidsfrist på tre månader som avses i punkt 1 ska kommissionen, Berec och den berörda nationella regleringsmyndigheten ha ett nära samarbete för att identifiera den effektivaste och lämpligaste åtgärden mot bakgrund av de mål som fastställs i artikel 8 med beaktande av marknadsaktörernas yttranden och behovet av att säkerställa spridningen av en enhetlig regleringspraxis.

3. Inom sex veckor från början av den tidsfrist på tre månader som avses i punkt 1 ska Berec med en majoritet av samtliga medlemmar avge ett yttrande om det meddelande från kommissionen som avses i punkt 1 för att ange om den anser att den föreslagna åtgärden bör ändras eller dras tillbaka och, i lämpliga fall, lägga fram specifika förslag om detta. Detta yttrande ska motiveras och offentliggöras.

4. Om Berec i sitt yttrande delar kommissionens allvarliga tvivel ska Berec och den berörda nationella regleringsmyndigheten ha ett nära samarbete för att identifiera den effektivaste och lämpligaste åtgärden. Före utgången av den tidsfrist på tre månader som avses i punkt 1 får den nationella regleringsmyndigheten

a) ändra eller dra tillbaka förslaget till åtgärd, med största möjliga beaktande av det meddelande från kommissionen som avses i punkt 1 och Berecs yttrande och råd, eller

b) behålla den föreslagna åtgärden.

5. Om Berec inte delar kommissionens allvarliga tvivel eller inte avger ett yttrande, eller om den berörda nationella regleringsmyndigheten ändrar eller bibehåller den föreslagna åtgärden i enlighet med punkt 4, får kommissionen inom en månad efter utgången av den tidsfrist på tre månader som avses i punkt 1 och med största möjliga beaktande av Berecs eventuella yttrande

a) utfärda en rekommendation om att den nationella regleringsmyndigheten ska ändra eller dra tillbaka den föreslagna åtgärden, samt lägga fram särskilda förslag i detta syfte och ange vilka skäl som ligger till grund för denna rekommendation, särskilt i de fall då Berec inte delar kommissionens allvarliga tvivel, eller

b) fatta beslut om att återkalla sina förbehåll, i enlighet med punkt 1.

6. Inom en månad efter det att kommissionen avgett sitt yttrande i enlighet med punkt 5 a eller återkallat sina förbehåll i enlighet med punkt 5 b ska den berörda nationella regleringsmyndigheten meddela kommissionen och Berec om den antagna slutliga åtgärden.

▼M3

Denna tidsfrist får förlängas så att den nationella regleringsmyndigheten kan företa ett offentligt samråd i enlighet med artikel 6.

7. Den nationella regleringsmyndigheten ska, om den beslutar att inte ändra eller dra tillbaka den föreslagna åtgärden på grundval av den rekommendation som utfärdats enligt punkt 5 a, ge en motiverad förklaring.

8. Den nationella regleringsmyndigheten får när som helst under förfarandets gång dra tillbaka den föreslagna åtgärden.

*Artikel 7b***Genomförandebestämmelser**

1. Efter ett offentligt samråd och samråd med de nationella regleringsmyndigheterna får kommissionen med största möjliga beaktande av yttrandet från Berec anta rekommendationer och/eller riktlinjer i anslutning till artikel 7 i vilka man fastställer form, innehåll och detaljnivå för de anmälningar som krävs i enlighet med artikel 7.3, under vilka omständigheter anmälan inte behöver göras samt beräkning av tidsfrister.

2. Åtgärderna i punkt 1 ska antas i enlighet med det rådgivande förfarande som anges i artikel 22.2.

▼B

KAPITEL III

DE NATIONELLA REGLERINGSMYNDIGHETERNAS UPPGIFTER*Artikel 8***Allmänna mål och regleringsprinciper**

1. Medlemsstaterna skall säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna, i samband med att de fullgör de regleringsuppgifter som anges i detta direktiv och i särdirektiven, vidtar alla rimliga åtgärder för att uppnå de mål som framgår av punkterna 2, 3 och 4. Åtgärderna skall stå i proportion till dessa mål.

▼M3

Medlemsstaterna ska, om inget annat anges i artikel 9 om radiofrekvenser, i största möjliga utsträckning beakta det önskvärda i att regleringen görs teknikneutral och säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna även gör detta när de fullgör de regleringsuppgifter som anges i detta direktiv och i särdirektiven, i synnerhet de uppgifter som syftar till att säkerställa en effektiv konkurrens.

▼B

De nationella regleringsmyndigheterna får inom sitt behörighetsområde bidra till att säkerställa genomförandet av sådan politik som syftar till att främja kulturell och språklig mångfald och mediemångfald.

2. De nationella regleringsmyndigheterna skall främja konkurrens vid tillhandahållandet av elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster samt tillhörande faciliteter och tjänster och därvid bland annat

▼M3

- a) säkerställa att användarna, inbegripet användare med funktionshinder, äldre användare och användare med särskilda sociala behov, får maximalt utbyte när det gäller urval, pris och kvalitet,
- b) säkerställa att det inte uppstår någon snedvridning eller begränsning av konkurrensen inom sektorn för elektronisk kommunikation, bland annat i samband med överföring av innehåll,

▼B

- d) främja en effektiv användning och säkerställa en ändamålsenlig förvaltning av radiofrekvenser och nummerresurser.
3. De nationella regleringsmyndigheterna skall bidra till utvecklingen av den inre marknaden bland annat genom att
- a) avlägsna kvarvarande hinder för tillhandahållande av elektroniska kommunikationsnät, tillhörande faciliteter och elektroniska kommunikationstjänster på det europeiska planet,
 - b) främja inrättande och utveckling av transeuropeiska nät och samverkan mellan alleuropeiska tjänster och uppkoppling mellan slutanvändare,

▼M3

- d) samarbeta med varandra, med kommissionen och med Berec för att säkerställa att en enhetlig regleringspraxis utarbetas och att detta direktiv och särddirektiven tillämpas på ett konsekvent sätt.

▼B

4. De nationella regleringsmyndigheterna skall främja de intressen som medborgarna i Europeiska unionen har, genom att bland annat
- a) säkerställa att alla medborgare får tillgång till samhällsomfattande tjänster enligt direktiv 2002/22/EG (direktiv om samhällsomfattande tjänster),
 - b) säkerställa ett gott skydd för konsumenter i deras förhållande till leverantörer, i synnerhet genom att säkerställa att det finns enkla och kostnadsmässigt rimliga tvistelösningsförfaranden som utförs av ett organ som är fristående från de berörda parterna,
 - c) bidra till att säkerställa ett gott skydd av personuppgifter och av privatlivet,
 - d) främja tillhandahållandet av tydlig information, särskilt genom att kräva öppen redovisning av avgifter och villkor för användning av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster,

▼M3

- e) tillgodose behoven hos särskilda samhällsgrupper, i synnerhet hos användare med funktionshinder, äldre användare och användare med särskilda sociala behov,

▼B

- f) säkerställa att de allmänna kommunikationsnätens integritet och säkerhet upprätthålls,

▼ **M3**

- g) främja slutanvändares förmåga att skaffa sig tillgång till och distribuera information eller använda tillämpningar och tjänster efter eget val,

5. De nationella regleringsmyndigheterna ska för att nå de politiska mål som avses i punkterna 2, 3 och 4 tillämpa objektiva, öppna, icke-diskriminerande och proportionella regleringsprinciper bland annat genom att

- a) främja förutsägbarhet i lagstiftningen genom att säkerställa en konsekvent regleringsstrategi under avpassade granskningsperioder,
- b) säkerställa att företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster inte behandlas olika under lika omständigheter,
- c) skydda konkurrensen till förmån för konsumenterna och när så är möjligt främja infrastrukturbaserad konkurrens,
- d) främja effektiva investeringar och innovation som avser ny och förbättrad infrastruktur men även se till att varje tillträdesskyldighet på lämpligt sätt beaktar den risk som investeringsföretagen ådrar sig, samt tillåta olika samarbetsarrangemang mellan investerare och parter som söker tillträde i syfte att diversifiera investeringsrisken, samtidigt som det ska säkerställas att konkurrensen på marknaden och principen om icke-diskriminering bevaras,
- e) ta vederbörlig hänsyn till de varierande konkurrensvillkor och konsumentförhållanden som råder i olika geografiska områden inom en medlemsstat,
- f) införa skyldigheter beträffande förhandsreglering endast då det inte finns någon effektiv och hållbar konkurrens och lindra eller häva dessa så snart det villkoret har uppfyllts.

*Artikel 8a***Strategisk planering och samordning av radiospektrumpolitiken**

1. Medlemsstaterna ska samarbeta med varandra och kommissionen när det gäller strategisk planering, samordning och harmonisering av användningen av radiofrekvenser i Europeiska gemenskapen. Medlemsstaterna ska därför bland annat beakta faktorer i EU:s strategier som ekonomi, säkerhet, hälsa, allmänintresset, yttrandefrihet, kultur, vetenskap och sociala och tekniska aspekter samt radiospektrumanvändares olika intressen i syfte att optimera användningen av radiospektrum och för att undvika skadliga störningar.

2. Genom att samarbeta med varandra och med kommissionen, ska medlemsstaterna verka för en samordning av strategierna för radiospektrumpolitiken i Europeiska gemenskapen och, vid behov, harmoniserade villkor för tillgänglighet och effektiv användning av radiospektrum som är nödvändiga för upprättandet av och funktionen hos den inre marknaden för elektronisk kommunikation.

▼M3

3. Kommissionen, som i största möjliga utsträckning ska beakta yttrandet från gruppen för radiospektrumpolitik (RSPG) som inrättades genom kommissionens beslut 2002/622/EG av den 26 juli 2002 om upprättande av en grupp för radiospektrumpolitik ⁽¹⁾, får för Europaparlamentet och rådet lägga fram lagförslag om inrättande av fleråriga program för radiospektrumpolitiken. I dessa program ska de politiska riktlinjerna och målen för den strategiska planeringen och harmoniseringen av radiospektrumanvändningen fastställas i enlighet med bestämmelserna i detta direktiv och i särdirektiven.

4. Kommissionen ska, när så är nödvändigt för att säkerställa en effektiv samordning av Europeiska gemenskapens intressen inom internationella organisationer med ansvar för radiospektrumfrågor, i största möjliga utsträckning beakta yttrandet från RSPG och får föreslå Europaparlamentet och rådet gemensamma allmänna politiska mål.

*Artikel 9***Förvaltning av radiofrekvenserna för elektroniska kommunikationstjänster**

1. Med hänsyn till att radiofrekvenser är en kollektiv nyttinghet av stort socialt, kulturellt och ekonomiskt värde ska medlemsstaterna säkerställa en effektiv förvaltning av radiofrekvenserna för elektroniska kommunikationstjänster inom sitt territorium i enlighet med artiklarna 8 och 8a. De ska säkerställa att spektrumallokering för elektroniska kommunikationstjänster och utfärdande av allmän auktorisation eller individuella nyttjanderätter till sådana radiofrekvenser som utförs av behöriga nationella myndigheter grundas på objektiva, öppet redovisade, icke-diskriminerande och proportionella kriterier.

Vid tillämpningen av denna artikel ska medlemsstaterna respektera relevanta internationella avtal, inbegripet Internationella telekommunikationsunionens (ITU) radioreglemente, och får ta hänsyn till allmänintresset.

2. Medlemsstaterna ska verka för en harmonisering av användningen av radiofrekvenser inom gemenskapen, i linje med behovet av en ändamålsenlig och effektiv användning och för att uppnå konsumentfördelar som stordriftsfördelar och samverkansförmåga mellan tjänster. Medlemsstaterna ska i detta sammanhang agera i enlighet med artikel 8a i detta direktiv och beslut nr 676/2002/EG (radiospektrumbeslutet).

3. Om inte annat föreskrivs i andra stycket ska medlemsstaterna säkerställa att alla former av teknik som används för elektroniska kommunikationstjänster kan användas i de radiofrekvensband som förklarats tillgängliga för elektroniska kommunikationstjänster i sin nationella plan för frekvensallokering i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

Medlemsstaterna får dock fastställa proportionella och icke-diskriminerande begränsningar för de former av teknik för radionät eller trådlös tillgång som används för elektroniska kommunikationstjänster när det är nödvändigt för att

a) undvika skadliga störningar,

b) skydda folkhälsan mot elektromagnetiska fält,

⁽¹⁾ EGT L 198, 27.7.2002, s. 49.

▼M3

- c) säkerställa tjänsternas tekniska kvalitet,
- d) säkerställa ett maximalt gemensamt utnyttjande av radiofrekvenser,
- e) garantera en effektiv spektrumanvändning, eller
- f) säkerställa ett mål av allmänt intresse i enlighet med punkt 4.

4. Om inte annat föreskrivs i andra stycket ska medlemsstaterna säkerställa att alla typer av elektroniska kommunikationstjänster kan tillhandahållas i de radiofrekvensband som förklarats tillgängliga för elektroniska kommunikationstjänster i deras nationella plan för frekvensallokering i enlighet med gemenskapslagstiftningen. Medlemsstater kan dock fastställa proportionella och icke diskriminerande begränsningar för de typer av elektroniska kommunikationstjänster som ska tillhandahållas, inbegripet, när det är nödvändigt, för att uppfylla en bestämmelse enligt ITU:s radioreglemente.

De åtgärder som kräver att en elektronisk kommunikationstjänst ska tillhandahållas inom ett specifikt band som är tillgängligt för elektroniska kommunikationstjänster ska vara motiverade för att säkerställa att ett mål av allmänt intresse, vilket definierats av medlemsstaterna, uppfylls i enlighet med gemenskapslagstiftningen, som bl.a.

- a) säkerhet för människors liv,
- b) främjande av social, regional eller geografisk sammanhållning,
- c) undvikande av ineffektivt utnyttjande av radiofrekvenser, eller
- d) främjande av kulturell och språklig mångfald och mediemångfald, exempelvis genom tillhandahållande av radio- och televisionstjänster.

En åtgärd som förbjuder att någon annan elektronisk kommunikationstjänst tillhandahålls inom ett specifikt band får endast införas där detta är motiverat för att säkerställa tjänster för säkerhet för människors liv. Medlemsstaterna får i undantagsfall också utvidga en sådan åtgärd i syfte att uppfylla andra mål av allmänt intresse som definierats av medlemsstaterna i enlighet med gemenskapslagstiftningen.

5. Medlemsstaterna ska regelbundet se över behovet av de begränsningar som anges i punkterna 3 och 4 och ska offentliggöra dessa resultat.

6. Punkterna 3 och 4 ska gälla för spektrumallokering för elektroniska kommunikationstjänster, utfärdande av allmän auktorisation och beviljande av individuella nyttjanderätter till radiofrekvenser efter den 25 maj 2011.

Spektrumallokeringar, allmän auktorisation och individuella nyttjanderätter som gällde den 25 maj 2011 ska omfattas av artikel 9a.

7. Utan att det påverkar bestämmelserna i särdirektiven får medlemsstaterna med beaktande av relevanta nationella förhållanden fastställa bestämmelser i syfte att hindra hamstring av spektrum, särskilt genom att ange strikta tidsfrister för rättighetshavarens faktiska utnyttjande av nyttjanderätterna och genom att tillämpa sanktioner, inbegripet böter eller återkallande av nyttjanderätterna i händelse av att tidsfristerna inte respekteras. Dessa bestämmelser ska fastställas och tillämpas på ett proportionellt och icke-diskriminerande sätt, vilket är öppet för insyn.

▼M3

*Artikel 9a***Översyn av begränsningar av befintliga rättigheter**

1. Medlemsstaterna får, under en femårsperiod med början den 25 maj 2011, tillåta innehavare av nyttjanderätter till radiofrekvenser som beviljades före det datumet och som gäller under minst en femårsperiod räknat från det datumet att lämna in en ansökan till den behöriga nationella myndigheten om förnyad bedömning av begränsningarna i deras nyttjanderätter i enlighet med artiklarna 9.3 och 9.4.

Innan den behöriga nationella regleringsmyndigheten fattar sitt beslut ska den meddela innehavaren av rättigheten om den förnyade bedömningen av begränsningarna, som visar den nya omfattningen av nyttjanderätten efter den förnyade bedömningen och ge denne rimligt med tid för att kunna återkalla sin ansökan.

Om rättighetsinnehavaren återkallar sin ansökan ska nyttjanderätten kvarstå oförändrad till dess den förfaller eller fram till slutet av femårsperioden, beroende på vilket datum som inträffar först.

2. Efter den femårsperiod som anges i punkt 1 ska medlemsstaterna vidta lämpliga åtgärder för att säkerställa att artiklarna 9.3 och 9.4 tillämpas på alla kvarstående allmänna auktorisationer/individuella nyttjanderätter och spektrumallokeringar för elektroniska kommunikationstjänster som gällde den 25 maj 2011.

3. När medlemsstaterna tillämpar denna artikel ska de vidta lämpliga åtgärder för att främja sund konkurrens.

4. Åtgärder som antas för tillämpningen av denna artikel utgör inte beviljande av nya nyttjanderätter och omfattas därför inte av de relevanta bestämmelserna i artikel 5.2 i direktiv 2002/20/EG (auktorisationsdirektivet).

*Artikel 9b***Överlåtelse eller hyra av individuella nyttjanderätter till radiofrekvenser**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att företag får överlåta eller hyra ut individuella nyttjanderätter till radiofrekvenser inom de band där denna möjlighet erbjuds i genomförandeåtgärderna som antagits i enlighet med punkt 3 till andra företag, i enlighet med de villkor som är knutna till nyttjanderätter till radiofrekvenser och i enlighet med nationella förfaranden.

Inom övriga band får medlemsstaterna även tillåta företag att överlåta eller hyra ut individuella nyttjanderätter till radiofrekvenser till andra företag i enlighet med nationella förfaranden.

De villkor som är knutna till individuella nyttjanderätter till radiofrekvenser ska fortsätta att tillämpas efter överföringen eller uthyrningen såvida inte den behöriga nationella myndigheten har angivit något annat.

Medlemsstaterna får också besluta att bestämmelserna i denna punkt inte ska tillämpas om företagets individuella nyttjanderätt till radiofrekvenser ursprungligen erhöles gratis.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att ett företags avsikt att överlåta nyttjanderätter till radiofrekvenser och den faktiska överföringen av dessa anmäls i enlighet med nationella förfaranden till den behöriga nationella myndighet som har ansvaret för tilldelningen av individuella

▼ M3

nyttjanderätter och att de offentliggörs. I de fall användningen av radiofrekvenser har harmoniserats genom tillämpning av beslut nr 676/2002/EG (radiospektrumbeslutet) eller andra gemenskapsåtgärder ska all sådan överföring ske enligt sådan harmoniserad användning.

3. Kommissionen får anta lämpliga genomförandeåtgärder för att identifiera de band för vilka nyttjanderätter till radiofrekvenser kan överföras eller hyras ut mellan företag. Dessa åtgärder ska inte täcka frekvenser som används för utsändningar.

Dessa tekniska genomförandeåtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 22.3.

▼ B*Artikel 10***Nummer, namn och adresser****▼ M3**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna kontrollerar tilldelningen av nyttjanderätter till alla nationella nummerresurser samt förvaltningen av de nationella nummerplanerna. Medlemsstaterna ska säkerställa att erforderliga nummer och nummerserier tillhandahålls för alla allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster. De nationella regleringsmyndigheterna ska fastställa objektiva, öppet redovisade och icke-diskriminerande förfaranden för tilldelning av nyttjanderätter till de nationella nummerresurserna.

2. De nationella regleringsmyndigheterna ska säkerställa att de nationella nummerplanerna och därmed förknippade förfaranden tillämpas så att alla leverantörer av allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster behandlas lika. Medlemsstaterna ska särskilt säkerställa att ett företag som har tilldelats nyttjanderätt till en nummerserie inte diskriminerar andra leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster i fråga om de nummersekvenser som ger tillträde till deras tjänster.

▼ B

3. Medlemsstaterna skall säkerställa att de nationella nummerplanerna och alla senare tillägg och ändringar i dessa offentliggörs, med undantag endast för inskränkningar som har gjorts med hänsyn till den nationella säkerheten.

▼ M3

4. Medlemsstaterna ska stödja harmonisering av specifika nummer eller nummerserier inom gemenskapen när det främjar både den inre marknadens funktion och utvecklingen av alleuropeiska tjänster. Kommissionen får vidta lämpliga tekniska genomförandeåtgärder på området.

Dessa åtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 22.3.

▼B

5. För att åstadkomma global driftskompatibilitet mellan tjänster skall medlemsstaterna vid behov samordna sina ståndpunkter inom internationella organisationer och fora där beslut fattas i frågor som rör nummer, namn och adresser för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster.

*Artikel 11***Ledningsrätter**

1. När en behörig myndighet överväger

- en ansökan om beviljande av rättigheter att installera faciliteter på, över eller under offentlig eller privat egendom för ett företag som godkänts för tillhandahållande av allmänna kommunikationsnät, eller
- en ansökan om beviljande av rättigheter att installera faciliteter på, över eller under offentlig egendom för ett företag som godkänts för tillhandahållande av elektroniska kommunikationsnät som inte är allmänt tillgängliga,

skall medlemsstaterna säkerställa att myndigheten

▼M3

- fatta beslut på grundval av enkla, ändamålsenliga, öppet redovisade och allmänt tillgängliga förfaranden som tillämpas utan diskriminering och utan dröjsmål, och i alla händelser fatta sitt beslut inom sex månader efter ansökan, utom vid expropriation, och

▼B

- följer principerna om öppenhet och icke-diskriminering när den knyter villkor till sådana rättigheter.

Dessa förfaranden kan variera beroende på om sökanden tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller inte.

▼M3

2. I de fall där offentliga eller lokala myndigheter har äganderätt till eller kontroll över företag som driver allmänna elektroniska kommunikationsnät och/eller tillhandahåller allmänt tillgängliga kommunikationstjänster ska medlemsstaterna säkerställa att det råder en ändamålsenlig organisatorisk åtskillnad mellan den verksamhet som har ansvar för beviljande av de rättigheter som avses i punkt 1 och de verksamheter som har samband med ägande eller kontroll.

▼B

3. Medlemsstaterna skall säkerställa att det finns effektiva mekanismer för att ge företagen möjlighet att överklaga beslut om beviljande av rättigheter att installera faciliteter till ett organ som är oberoende av de berörda parterna.

▼M3*Artikel 12*

Samlokalisering och gemensamt utnyttjande av nätdelar och tillhörande faciliteter för leverantörer av elektroniska kommunikationsnät

1. Om ett företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät enligt nationell lagstiftning har rätt att installera faciliteter på, över eller under offentlig eller privat egendom, eller om det får utnyttja ett förfarande för att expropriera eller använda egendom, ska de nationella regleringsmyndigheterna, samtidigt som man fullt ut beaktar proportionalitetsprincipen, kunna ålägga ett gemensamt utnyttjande av sådana

▼ **M3**

faciliteter eller sådan egendom däribland byggnader eller tillträde till byggnader, kablar, master, antenner, torn och andra stödkonstruktioner, ledningar, rör, inspektionsbrunnar och kopplingskåp.

2. Medlemsstaterna får kräva att innehavarna av sådana rättigheter som avses i punkt 1 gemensamt utnyttjar faciliteter eller egendom (inbegripet fysisk samlokalisering) eller vidtar åtgärder för att underlätta samordningen av offentliga arbeten för att skydda miljö, folkhälsa eller allmän säkerhet eller för att uppnå mål för fysisk planering endast efter skälig tid av offentligt samråd under vilket alla berörda parter ska ges tillfälle att yttra sig. Sådana föreskrifter om gemensamt utnyttjande eller samordning får innehålla regler för fördelning av kostnaderna för det gemensamma utnyttjandet av faciliteterna eller egendomen.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella myndigheterna, efter en skälig tid av offentligt samråd under vilket samtliga berörda parter ges tillfälle att yttra sig, också har befogenhet att införa skyldigheter angående gemensamt utnyttjande av kablar inuti byggnader, eller fram till det första utlopps- eller förgreningsstället om detta är beläget utanför byggnaden, för innehavarna av de nyttjanderätter som avses i punkt 1 och/eller för ägaren till kablarna, om detta är motiverat på grund av att duplicering av sådan infrastruktur skulle bli olönsamt eller fysiskt ogenomförbart. Sådana föreskrifter om gemensamt utnyttjande eller samordning får innehålla regler för kostnadsdelning för det gemensamma utnyttjandet av faciliteterna eller egendomen och i lämpliga fall anpassas till risken.

4. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga nationella myndigheterna kan kräva att företag tillhandahåller nödvändig information, om de behöriga myndigheterna begär detta, för att dessa myndigheter tillsammans med de nationella regleringsmyndigheterna ska kunna utarbeta en detaljerad förteckning över typ, tillgänglighet och geografisk belägenhet vad avser de faciliteter som avses i punkt 1 och göra denna förteckning tillgänglig för berörda parter.

5. De åtgärder som vidtas av en nationell regleringsmyndighet i enlighet med denna artikel ska vara objektiva, öppet redovisade, icke-diskriminerande och proportionella. I tillämpliga fall ska åtgärderna genomföras i samarbete med lokala myndigheter.

▼ **B***Artikel 13***Särredovisning och ekonomisk rapportering**

1. Medlemsstaterna skall kräva att företag som tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster, och som har särskilda eller exklusiva rättigheter att tillhandahålla tjänster inom andra sektorer i samma medlemsstat eller i någon annan medlemsstat, skall

- a) särredovisa de verksamheter som har samband med tillhandahållandet av elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster, i den utsträckning som det skulle ha krävts om verksamheterna i fråga hade bedrivits av juridiskt fristående bolag, så att alla kostnader och intäkter kan detaljredovisas, tillsammans med beräkningsunderlag och specifikationer över de tillämpade tilldelningsmetoder som har att göra med deras verksamheter i samband med tillhandahållandet av elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster, inklusive en specificerad uppdelning av kostnader för anläggningstillgångar och organisation, eller

▼B

- b) organisatoriskt särskilja de verksamheter som har samband med tillhandahållandet av elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster.

En medlemsstat får välja att inte tillämpa kraven i led a på de företag vars årsomsättning inom verksamheter som har samband med elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster i medlemsstaten är lägre än 50 miljoner euro.

2. Om företag som tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster inte omfattas av kraven i företagslagstiftningen och inte uppfyller kriterierna för små och medelstora företag enligt bestämmelserna om redovisning i gemenskapslagstiftningen, skall deras ekonomiska rapporter utarbetas och underställas granskning av en fristående revisor samt offentliggöras. Granskningen skall utföras i enlighet med tillämpliga gemenskapsbestämmelser och nationella bestämmelser.

Detta krav skall gälla också för den särredovisning som föreskrivs i punkt 1 a.

▼M3

KAPITEL IIIa

SÄKERHET OCH INTEGRITET FÖR NÄT OCH TJÄNSTER*Artikel 13a***Säkerhet och integritet**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att företag som tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster vidtar lämpliga tekniska och organisatoriska åtgärder för att på ett tillfredsställande sätt skydda säkerheten för sina nät eller tjänster. Dessa åtgärder ska utnyttja den senaste tekniken och säkerställa en lämplig säkerhetsnivå för den beräknade risken. I synnerhet ska åtgärder vidtas för att förhindra eller minimera säkerhetsincidenters påverkan på användare och sammanlänkade nät.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att företag som tillhandahåller allmänna kommunikationsnät vidtar lämpliga åtgärder för att säkerställa integriteten för sina nät för att kunna säkerställa kontinuerlig leverans av tillhandahållna tjänster över de aktuella näten.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att företag som tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster meddelar den behöriga nationella regleringsmyndigheten om överträdelser av säkerheten eller integriteten som i betydande omfattning påverkade driften av nät och tjänster.

Den berörda nationella regleringsmyndigheten ska vid behov informera de nationella regleringsmyndigheterna i övriga medlemsstater och Europeiska byrån för nät- och informationssäkerhet (Enisa). Den berörda nationella regleringsmyndigheten kan informera allmänheten eller kräva att företagen gör det, om den slår fast att ett avslöjande av överträdelsen ligger i allmänhetens intresse.

En gång om året ska den berörda nationella regleringsmyndigheten lämna in en sammanfattande rapport till kommissionen och Enisa om de anmälningar som kommit in och de åtgärder som vidtagits i enlighet med denna punkt.

▼M3

4. Kommissionen får vidta lämpliga tekniska genomförandeåtgärder för att harmonisera åtgärderna som avses i punkterna 1, 2 och 3, inklusive åtgärder som definierar omständigheter, format och förfaranden i samband med anmälningskrav, och ska därvid i största möjliga utsträckning beakta yttrandet från Enisa. Dessa tekniska genomförandeåtgärder ska grunda sig på europeiska och internationella standarder i så stor utsträckning som möjligt och ska inte hindra medlemsstaterna från att anta ytterligare krav i syfte att nå de mål som anges i punkterna 1 och 2.

Dessa genomförandeåtgärder, som avser att ändra icke väsentliga delar i detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 22.3.

*Artikel 13b***Tillämpning och genomförande**

1. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga nationella regleringsmyndigheterna har befogenheter att utfärda bindande instruktioner, däribland sådana som rör tidsfrister för genomförande, till företag som tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster för att genomföra artikel 13a.

2. Medlemsstaterna ska säkerställa att de behöriga nationella regleringsmyndigheterna har befogenheter att kräva av företag som tillhandahåller allmänna kommunikationsnät eller allmänt tillgängliga elektroniska kommunikationstjänster att de

- a) tillhandahåller den information som behövs för att kunna bedöma säkerheten och/eller integriteten i deras tjänster och nät, inbegripet dokumenterade säkerhetsprinciper, och
- b) underkastar sig en säkerhetsgranskning som utförs av ett kvalificerat oberoende organ eller en behörig nationell myndighet och göra resultatet av granskningen tillgängligt för den nationella regleringsmyndigheten. Kostnaderna för säkerhetsgranskningen ska bestridas av företaget.

3. Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna har alla nödvändiga befogenheter för att undersöka fall av bristande efterlevnad och hur detta påverkar nätens säkerhet och integritet.

4. Dessa bestämmelser ska inte påverka tillämpningen av artikel 3 i detta direktiv.

▼B

KAPITEL IV

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER*Artikel 14***Företag med betydande inflytande på marknaden**

1. I de fall där nationella regleringsmyndigheter i enlighet med kraven i särdirektiven skall avgöra huruvida operatörer har ett betydande inflytande på marknaden i enlighet med förfarandet i artikel 16, skall punkterna 2 och 3 i den här artikeln tillämpas.

▼B

2. Ett företag skall anses ha ett betydande inflytande på marknaden om det, antingen enskilt eller tillsammans med andra, har en ställning som är likvärdig med dominans, dvs. en ställning av sådan ekonomisk styrka att det i betydande omfattning kan uppträda oberoende av sina konkurrenter, sina kunder och i sista hand av konsumenterna.

De nationella regleringsmyndigheterna skall särskilt, när de bedömer om två eller flera företag tillsammans har en dominerande ställning på en marknad, handla i enlighet med gemenskapslagstiftningen och ta största möjliga hänsyn till ”Riktlinjer för marknadsanalys och bedömning av ett företags betydande inflytande på marknaden”, som skall offentliggöras av kommissionen i enlighet med artikel 15. De kriterier som skall tillämpas vid en sådan bedömning anges i bilaga II.

▼M3

3. Om ett företag har ett betydande marknadsinflytande på en viss marknad (den första marknaden) kan det också anses ha ett betydande marknadsinflytande på en närliggande marknad (den andra marknaden) när sambanden mellan de två marknaderna är sådana att marknadsinflytandet på den första marknaden kan överföras till den andra marknaden, varigenom företagets marknadsinflytande stärks. Följaktligen får korrigeringsåtgärder som syftar till att förhindra ett sådan överförande vidtas på den andra marknaden i enlighet med artiklarna 9, 10, 11 och 13 i direktiv 2002/19/EG (tillträdesdirektivet), och om dessa visar sig otillräckliga får korrigeringsåtgärder enligt artikel 17 i direktiv 2002/22/EG (direktivet om samhällsomfattande tjänster) vidtas.

▼B*Artikel 15***▼M3****Förfarande för angivande och definition av marknader**

1. Efter offentligt samråd, inbegripet med de nationella regleringsmyndigheterna, och med största möjliga beaktande av Berecs yttrande ska kommissionen i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 22.2 anta en rekommendation om relevanta produkt- och tjänstemarknader (rekommendationen). I rekommendationen ska det anges vilka produkt- och tjänstemarknader inom sektorn för elektronisk kommunikation som har sådana särdrag att det kan vara motiverat att införa regleringsskyldigheter enligt särdirektiven, utan att det påverkar marknader som i vissa fall kan komma att avgränsas med stöd av konkurrenslagstiftningen. Kommissionen ska avgränsa marknaderna i enlighet med konkurrenslagstiftningens principer.

▼B

Kommissionen skall regelbundet se över rekommendationen.

2. Kommissionen skall senast vid den tidpunkt då detta direktiv träder i kraft offentliggöra riktlinjer för marknadsanalys och bedömning av ett företags betydande inflytande på marknaden (nedan kallade ”riktlinjerna”), vilka skall överensstämma med principerna i konkurrenslagstiftningen.

▼M3

3. De nationella regleringsmyndigheterna ska i största möjliga utsträckning beakta rekommendationen och riktlinjerna vid definitionen av de med hänsyn till nationella förhållanden relevanta marknaderna, särskilt geografiska marknader inom sitt territorium, i överensstämmelse med konkurrenslagstiftningens principer. De nationella regleringsmyndigheterna ska följa förfarandena i artiklarna 6 och 7 innan de definierar marknader som skiljer sig från dem som fastställs i rekommendationen.

▼ M3

4. Efter samråd, inbegripet med de nationella regleringsmyndigheterna, och med största möjliga beaktande av Berecs yttrande får kommissionen i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 22.3 anta ett beslut i vilket gränsöverskridande marknader anges.

▼ B*Artikel 16***Förfarande för marknadsanalys**▼ M3

1. De nationella regleringsmyndigheterna ska med beaktande av de marknader som anges i rekommendationen analysera de relevanta marknaderna och därvid i största möjliga utsträckning beakta riktlinjerna. Medlemsstaterna ska säkerställa att denna analys, när så är lämpligt, genomförs i samarbete med de nationella konkurrensmyndigheterna.

2. I de fall då det enligt punkterna 3 och 4 i denna artikel, artikel 17 i direktiv 2002/22/EG (direktivet om samhällsomfattande tjänster) eller artikel 8 i direktiv 2002/19/EG (tillträdesdirektivet) krävs att den nationella regleringsmyndigheten ska avgöra huruvida skyldigheter för företag ska införas, bibehållas, ändras eller upphävas, ska den nationella regleringsmyndigheten på grundval av sin marknadsanalys enligt punkt 1 i den här artikeln avgöra huruvida det råder effektiv konkurrens på en relevant marknad.

▼ B

3. I de fall då en nationell regleringsmyndighet kommer fram till slutsatsen att det råder effektiv konkurrens på marknaden, skall den inte införa eller bibehålla någon av de specifika regleringsskyldigheter som avses i punkt 2. I de fall då sektorspecifika regleringsskyldigheter redan existerar, skall den upphäva sådana skyldigheter som ålagts företag inom den relevanta marknaden. En skälig uppsägningstid skall iakttas gentemot de parter som berörs av ett sådant upphävande av skyldigheter.

▼ M3

4. Om en nationell regleringsmyndighet fastslår att det inte råder effektiv konkurrens på en relevant marknad, ska den identifiera företag som enskilt eller tillsammans med andra har ett betydande marknadsinflytande på den marknaden i enlighet med artikel 14 och den nationella regleringsmyndigheten ska ålägga dessa företag de lämpliga specifika regleringsskyldigheter som avses i punkt 2 i den här artikeln eller bibehålla eller ändra sådana skyldigheter om de redan existerar.

5. För de gränsöverskridande marknader som ska fastställas i det beslut som avses i artikel 15.4 ska de berörda nationella regleringsmyndigheterna gemensamt genomföra marknadsanalysen med största möjliga beaktande av riktlinjerna samt gemensamt besluta om huruvida de regleringsskyldigheter som anges i punkt 2 i den här artikeln ska införas, behållas, ändras eller upphävas.

6. Åtgärder som vidtas i enlighet med punkterna 3 och 4 ska omfattas av förfarandena i artiklarna 6 och 7. De nationella regleringsmyndigheterna ska göra en analys av de relevanta marknaderna och anmäla motsvarande förslag till åtgärd i enlighet med artikel 7

▼ **M3**

- a) inom tre år från antagandet av en tidigare åtgärd som avser den marknaden; undantagsvis kan emellertid denna tidsperiod förlängas med upp till ytterligare tre år om den nationella regleringsmyndigheten har delgett kommissionen ett motiverat förslag till förlängning och kommissionen inte har gjort några invändningar senast en månad före förlängningens början,
- b) inom två år från antagandet av en reviderad rekommendation om relevanta marknader, för marknader som inte tidigare anmälts till kommissionen, eller
- c) inom två år efter anslutningen, för medlemsstater som nyligen anslutit sig till Europeiska unionen.

7. Om en nationell regleringsmyndighet inom den tidsfrist som fastställs i punkt 6 inte har slutfört den analys av en relevant marknad som anges i rekommendationen ska Berec på begäran bistå den berörda nationella regleringsmyndigheten med att slutföra analysen av den specifika marknaden och de särskilda skyldigheter som ska införas. Med detta bistånd ska den berörda nationella regleringsmyndigheten inom sex månader underrätta kommissionen om förslaget till åtgärd i enlighet med artikel 7.

▼ **B***Artikel 17***Standardisering**

1. Kommissionen skall, i enlighet med förfarandet i artikel 22.2, upprätta en förteckning över ► **M3** icke obligatoriska standarder ◀ och/eller specifikationer som skall fungera som ett stöd för främjandet av ett harmoniserat tillhandahållande av elektroniska kommunikationsnät, elektroniska kommunikationstjänster och tillhörande faciliteter och tjänster, samt offentliggöra den i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

. Vid behov får kommissionen, i enlighet med förfarandet i artikel 22.2 och efter samråd med den kommitté som inrättas genom direktiv 98/34/EG, begära att standarder skall utarbetas av de europeiska standardiseringsorganen (Europeiska standardiseringskommittén (CEN), Europeiska kommittén för standardisering inom elområdet (Cenelec) och Europeiska institutet för elstandarder (ETSI)).

2. Medlemsstaterna skall främja användningen av sådana standarder och/eller specifikationer som anges i punkt 1 för tillhandahållande av tjänster, tekniska gränssnitt och/eller nätfunktioner, i den utsträckning som är absolut nödvändig för att garantera tjänsternas kompatibilitet och öka användarnas valfrihet.

Innan standarder och/eller specifikationer i enlighet med punkt 1 har offentliggjorts skall medlemsstaterna främja tillämpning av standarder och/eller specifikationer som har antagits av de europeiska standardiseringsorganen.

▼ **M3**

Om sådana standarder och/eller specifikationer saknas ska medlemsstaterna främja tillämpningen av internationella standarder eller rekommendationer som har antagits av Internationella teleunionen (ITU), Europeiska post- och telesammanslutningen (CEPT), Internationella standardiseringsorganisationen (ISO) och Internationella elektrotekniska kommissionen (IEC).

▼B

Om det finns internationella standarder, skall medlemsstaterna uppmana de europeiska standardiseringsorganen att använda dessa, eller tillämpliga delar av dessa, som grundval för de standarder som de utarbetar, utom i de fall då sådana internationella standarder eller tillämpliga delar av dem inte är ändamålsenliga.

3. Om de standarder och/eller specifikationer som avses i punkt 1 inte har tillämpats på tillfredsställande sätt, så att driftskompatibilitet mellan tjänsterna inte kan garanteras i en eller flera medlemsstater, kan tillämpningen av dessa standarder och/eller specifikationer göras obligatorisk i enlighet med punkt 4, i den utsträckning som är absolut nödvändig för att garantera sådan driftskompatibilitet och öka användarnas valfrihet.

▼M3

4. Om kommissionen avser att göra tillämpningen av vissa standarder och/eller specifikationer obligatorisk, ska den offentliggöra ett meddelande i *Europeiska unionens officiella tidning* och begära in yttranden från alla berörda parter. Kommissionen ska vidta lämpliga genomförandeåtgärder och göra tillämpningen av de standarder som är av betydelse i sammanhanget obligatorisk genom att ange dem som obligatoriska standarder i den förteckning över standarder och/eller specifikationer som offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

5. Om kommissionen anser att de standarder och/eller specifikationer som avses i punkt 1 inte längre bidrar till tillhandahållandet av harmoniserade elektroniska kommunikationstjänster, att de inte längre tillgodoser konsumenternas behov eller att de hindrar den tekniska utvecklingen, ska kommissionen, i enlighet med det rådgivande förfarandet i artikel 22.2, stryka dem från den förteckning över standarder och/eller specifikationer som anges i punkt 1.

▼B

6. Om kommissionen anser att de standarder och/eller specifikationer som avses i punkt 4 inte längre bidrar till tillhandahållandet av harmoniserade elektroniska kommunikationstjänster, att de inte längre tillgodoser konsumenternas behov eller att de hindrar den tekniska utvecklingen, skall kommissionen ►**M3** vidta lämpliga genomförandeåtgärder och stryka dessa standarder och/eller specifikationer från den förteckning över standarder och/eller specifikationer som anges i punkt 1 ◀.

▼M3

6a. De genomförandeåtgärder som avses i punkterna 4 och 6 och som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarande med kontroll som avses i artikel 22.3.

▼B

7. Denna artikel skall inte tillämpas på de väsentliga krav, specifikationer för gränssnitt eller harmoniserade standarder som bestämmelserna i direktiv 1999/5/EG skall tillämpas på.

*Artikel 18***Samverkan mellan digitala interaktiva televisionstjänster**

1. För att främja ett fritt informationsflöde, mediemångfald och kulturell mångfald skall medlemsstaterna i enlighet med bestämmelserna i artikel 17.2 uppmuntra

▼B

- a) leverantörer av digitala interaktiva televisionstjänster, som tillhandahålls allmänheten i gemenskapen från digitala interaktiva televisionsplattformar oavsett sändningsteknik, att använda ett öppet gränssnitt för tillämpningsprogram (API),
- b) leverantörer av all förbättrad digital televisionsutrustning som används för mottagning av digitala interaktiva televisionstjänster från digitala interaktiva televisionsplattformar att använda ett öppet gränssnitt för tillämpningsprogram (API) i enlighet med minimikraven i relevanta standarder eller specifikationer,

▼M3

- c) leverantörer av digitala televisionstjänster och utrustning att samarbeta i tillhandahållandet av interaktiva televisionstjänster för slutanvändare med funktionshinder.

▼B

2. Medlemsstaterna skall, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 5.1 b i direktiv 2002/19/EG (tillträdesdirektiv), uppmuntra innehavare av öppet gränssnitt för tillämpningsprogram (API) att på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor, mot rimlig ersättning, tillhandahålla all sådan information som krävs för att leverantörer av digitala interaktiva televisionstjänster skall kunna erbjuda alla tjänster som stöds av det öppna gränssnittet för tillämpningsprogram (API) i fullt fungerande form.

▼M3*Artikel 19***Harmoniseringsförfaranden**

1. När kommissionen konstaterar att skillnader i de nationella regleringsmyndigheternas genomförande av de regleringsuppgifter som anges i detta direktiv och i särdirektiven kan skapa hinder för den inre marknaden får kommissionen, utan att detta påverkar tillämpningen av artikel 9 i detta direktiv och artiklarna 6 och 8 i direktiv 2002/20/EG (auktorisationsdirektivet), utfärda en rekommendation eller ett beslut om harmoniserad tillämpning av bestämmelserna i det här direktivet och särdirektiven för att de mål som anges i artikel 8 ska uppnås; när detta görs ska kommissionen i största möjliga utsträckning beakta yttrandet från Berec.

2. När kommissionen utfärdar en rekommendation i enlighet med punkt 1 ska detta göras i enlighet med det rådgivande förfarande som avses i artikel 22.2.

Medlemsstaterna ska säkerställa att de nationella regleringsmyndigheterna tar största möjliga hänsyn till dessa rekommendationer när de utför sina uppgifter. Om en nationell regleringsmyndighet väljer att inte följa en rekommendation ska den meddela kommissionen detta och motivera sin ståndpunkt.

3. Besluten som antas i enlighet med punkt 1 får omfatta bara en harmoniserad eller samordnad strategi för att hantera följande frågor:

- a) Fall där nationella regleringsmyndigheter på ett inkonsekvent sätt genomfört allmänna regleringsstrategier vid reglering av marknader för elektronisk kommunikation som skett med tillämpning av artiklarna 15 och 16, om detta skapar hinder för den inre marknaden. Sådana beslut får inte avse särskilda anmälningar som ingetts av de nationella regleringsmyndigheterna i enlighet med artikel 7a.

I sådana fall ska kommissionen utarbeta ett förslag till beslut

▼M3

- tidigast minst två år efter att kommissionen antagit en rekommendation där samma ärende behandlas, och
 - med största möjliga beaktande av ett yttrande från Berec i frågan om huruvida ett sådant beslut ska antas, ett yttrande som Berec ska lämna in senast tre månader efter kommissionens begäran.
- b) Frågor om nummer, inklusive nummerserier, möjlighet att flytta nummer och referenser, översättningssystem för nummer och adresser samt tillträde till 112-larmtjänster.
4. Det beslut som avses i punkt 1, som avser att ändra icke väsentliga delar av detta direktiv genom att komplettera det, ska antas i enlighet med det föreskrivande förfarandet med kontroll i artikel 22.3.
5. Berec får på eget initiativ bistå kommissionen med råd om huruvida en åtgärd bör antas enligt punkt 1.

▼B*Artikel 20***Lösning av tvister mellan företag****▼M3**

1. Om en tvist uppstår i samband med nuvarande skyldigheter som införts enligt detta direktiv eller särdirektiven, mellan företag som tillhandahåller elektroniska kommunikationsnät eller kommunikationstjänster i en medlemsstat, eller mellan sådana företag och andra företag i den medlemsstat som drar nytta av skyldigheter i fråga om tillträde och/eller samtrafik enligt detta direktiv eller särdirektiven, ska den berörda nationella regleringsmyndigheten på begäran av någon av parterna, och utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i punkt 2, så snart som möjligt, dock senast inom fyra månader, utom i undantagsfall, fatta ett bindande beslut för att lösa tvisten. Medlemsstaten i fråga ska kräva att alla parter samarbetar fullt ut med den nationella regleringsmyndigheten.

▼B

2. Medlemsstaterna får ge de nationella regleringsmyndigheterna rätt att vägra lösa tvisten genom ett bindande beslut när andra mekanismer, t.ex. medling, finns att tillgå och är bättre ägnade att leda till att tvisten löses inom rimlig tid i enlighet med bestämmelserna i artikel 8. Den nationella regleringsmyndigheten skall utan dröjsmål underrätta parterna om detta. Om tvisten inte har lösts inom fyra månader och talan inte har väckts inför domstol av den part som begär prövning, skall den nationella regleringsmyndigheten på begäran av någon av parterna utfärda ett bindande beslut för att lösa tvisten inom en så kort tidsfrist som möjligt, dock senast inom fyra månader.

3. Den nationella regleringsmyndigheten skall vid lösande av tvisten fatta beslut som syftar till att uppnå målen i artikel 8. Alla eventuella skyldigheter som den nationella regleringsmyndigheten ålägger ett företag vid lösningen av en tvist skall stämma överens med bestämmelserna i det här direktivet eller särdirektiven.

4. Den nationella regleringsmyndighetens beslut skall offentliggöras, varvid eventuella affärshemligheter därvid skall respekteras. De berörda parterna skall ges en fullständig redogörelse för de skäl som beslutet grundar sig på.

▼B

5. Det förfarande som anges i punkterna 1, 3 och 4 skall inte hindra någon av parterna från att väcka talan vid en domstol.

▼M3*Artikel 21***Lösning av gränsöverskridande tvister**

1. Bestämmelserna i punkterna 2, 3 och 4 ska tillämpas när en gränsöverskridande tvist inom det område som omfattas av detta direktiv eller särdirektiven uppkommer mellan parter i olika medlemsstater och om tvisten faller inom de nationella regleringsmyndigheternas behörighet i minst två medlemsstater.

2. Varje part får hänskjuta tvisten till de berörda nationella regleringsmyndigheterna. De behöriga nationella regleringsmyndigheterna ska samordna sina insatser och ha rätt att samråda med Berec för att lösa tvisten på ett konsekvent sätt, i enlighet med de mål som anges i artikel 8.

Alla eventuella skyldigheter som de nationella regleringsmyndigheterna ålägger ett företag vid tvistlösning ska vara förenliga med detta direktiv och särdirektiven.

Varje nationell regleringsmyndighet som är behörig i en sådan tvist kan begära att Berec antar ett yttrande om vilken åtgärd som i enlighet med bestämmelserna i ramdirektivet och/eller särdirektiven ska vidtas för att lösa tvisten.

När en sådan begäran har lämnats in till Berec ska varje nationell regleringsmyndighet som har behörighet i någon del av tvisten invänta Berecs yttrande innan den vidtar åtgärder för att lösa tvisten, utan att detta påverkar de nationella regleringsmyndigheternas möjlighet att vid behov vidta brådskande åtgärder.

Alla eventuella skyldigheter som den nationella regleringsmyndigheten ålägger ett företag när den löser en tvist ska stämma överens med bestämmelserna i detta direktiv eller särdirektiven och i största möjliga utsträckning beakta det yttrande som Berec antagit.

3. Medlemsstaterna får ge de behöriga nationella regleringsmyndigheterna rätt att gemensamt välja att inte lösa en tvist när andra mekanismer, t.ex. medling, finns att tillgå och är bättre ägnade att leda till att tvisten löses inom rimlig tid i enlighet med bestämmelserna i artikel 8.

De ska utan dröjsmål underrätta parterna om detta. Om tvisten inte har lösts inom fyra månader och talan inte har väckts inför domstol av den part som begär prövning, ska de nationella regleringsmyndigheterna på begäran av någon av parterna samordna sina insatser för att lösa tvisten i enlighet med bestämmelserna i artikel 8 och därvid i största möjliga utsträckning beakta varje yttrande som Berec antagit.

4. Det förfarande som anges i punkt 2 ska inte hindra någon av parterna från att väcka talan vid en domstol.

*Artikel 21a***Påföljder**

Medlemsstaterna ska bestämma vilka påföljder som är tillämpliga för överträdelse av de nationella bestämmelser som antagits i enlighet med detta direktiv och särdirektiven och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Påföljderna ska vara lämpliga, effektiva,

▼M3

proportionella och avskräckande. Medlemsstaterna ska underrätta kommissionen om dessa bestämmelser senast den 25 maj 2011 och utan dröjsmål underrätta den om alla senare ändringar som påverkar dem.

▼B*Artikel 22***Kommitté**

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté (nedan kallad ”kommunikationskommittén”).
2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 3 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av artikel 8 i det beslutet.

▼M3

3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5a.1–5a.4 och artikel 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet.

▼B*Artikel 23***Utbyte av information**

1. Kommissionen skall ge kommunikationskommittén all relevant information om resultatet av de regelbundna överläggningarna med företrädare för nätoperatörer, tjänsteleverantörer, användare, konsumenter, tillverkare, fackliga organisationer samt tredje länder och internationella organisationer.
2. Kommunikationskommittén skall, med beaktande av gemenskapens politik inom området elektronisk kommunikation, främja informationsutbytet mellan medlemsstaterna och mellan medlemsstaterna och kommissionen när det gäller läget för och utvecklingen av regleringsverksamheten avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster.

*Artikel 24***Offentliggörande av information**

1. Medlemsstaterna skall säkerställa att aktuell information rörande tillämpningen av detta direktiv och särdirektiven görs tillgängliga för allmänheten i en form som säkerställer att alla berörda parter lätt kan få tillgång till den. De skall offentliggöra ett meddelande i sina nationella officiella tidningar med uppgift om hur och var informationen har offentliggjorts. Det första meddelandet skall offentliggöras före den tillämpningsdag som avses i artikel 28.1 andra stycket, och därefter skall ett meddelande offentliggöras vid varje ändring av innehållet i meddelandet.
2. Medlemsstaterna skall skicka en kopia av alla sådana meddelanden till kommissionen i samband med offentliggörandet. Informationen skall genom kommissionens försorg i tillämpliga fall delges kommunikationskommittén.

▼B*Artikel 25***Översynsförfarande**

1. Kommissionen skall regelbundet se över hur detta direktiv fungerar och rapportera resultatet till Europaparlamentet och rådet, varvid det första rapporteringstillfället skall infalla senast tre år efter den tillämpningsdag som avses i artikel 28.1 andra stycket. För detta ändamål får kommissionen begära in upplysningar från medlemsstaterna, vilka skall lämnas utan onödigt dröjsmål.

KAPITEL V

SLUTBESTÄMMELSER*Artikel 26***Upphävande**

Följande direktiv och beslut upphör härmed att gälla med verkan från och med den tillämpningsdag som avses i artikel 28.1 andra stycket:

- Direktiv 90/387/EEG.
- Rådets beslut 91/396/EEG av den 29 juli 1991 om införandet av ett gemensamt europeiskt larmnummer ⁽¹⁾,
- Rådets direktiv 92/44/EEG av den 5 juni 1992 om tillhandahållande av öppna nät för förhyrda förbindelser ⁽²⁾,
- Rådets beslut 92/264/EEG av den 11 maj 1992 om införandet av ett standardiserat internationellt telefoniprefix i gemenskapen ⁽³⁾,
- Direktiv 95/47/EG.
- Direktiv 97/13/EG.
- Direktiv 97/33/EG.
- Europaparlamentets och rådets direktiv 98/10/EG av den 26 februari 1998 om tillhandahållande av öppna nätverk (ONP) för taltelefoni och samhällsomfattande tjänster för telekommunikation i en konkurrensutsatt miljö ⁽⁴⁾.

▼M3**▼B***Artikel 28***Genomförande**

1. Medlemsstaterna skall anta och offentliggöra de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast den 24 juli 2003. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

De skall tillämpa dessa bestämmelser från och med den 25 juli 2003.

⁽¹⁾ EGT L 217, 6.8.1991, s. 31.

⁽²⁾ EGT L 165, 19.6.1992, s. 27. Direktivet senast ändrat genom kommissionens beslut 98/80/EG (EGT L 14, 20.1.1998, s. 27).

⁽³⁾ EGT L 137, 20.5.1992, s. 21.

⁽⁴⁾ EGT L 101, 1.4.1998, s. 24.

▼B

2. När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

3. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till de bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv samt texterna till eventuella senare ändringar av dessa bestämmelser.

*Artikel 29***Ikraftträdande**

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

*Artikel 30***Adressater**

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

▼M3

▼ **M3***BILAGA II*

Kriterier som ska användas av de nationella regleringsmyndigheterna vid bedömning av om gemensam dominerande ställning föreligger enligt artikel 14.2 andra stycket.

Två eller flera företag kan tillsammans anses ha en dominerande ställning i den mening som avses i artikel 14, även om inga strukturella eller andra kopplingar finns mellan dem, om de är verksamma på en marknad som kännetecknas av bristande konkurrens och där inget enskilt företag har betydande marknadsinflytande. I enlighet med tillämplig gemenskapsrätt och EG-domstolens rättspraxis om gemensam dominerande ställning är detta sannolikt fallet när marknaden är koncentrerad och uppvisar ett flertal tillämpliga särdrag, varav de följande kan vara mest relevanta i samband med elektronisk kommunikation:

- Låg efterfrågeelasticitet.
- Likartade marknadsandelar.
- Stora rättsliga eller ekonomiska hinder för inträde.
- Vertikal integration med kollektiv vägran att leverera.
- Brist på motverkande köparstyrka.
- Brist på potentiell konkurrens.

Ovanstående vägledande förteckning är inte uttömmande och kriterierna är inte kumulativa. Förteckningen ska endast ses som en illustration av sådana faktorer som kan användas för att stödja antaganden om att det föreligger gemensam dominans på marknaden.